

**KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID19 PANDEMİSİ
DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa ERÖNDE

Lefkoşa, 2021

KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID19 PANDEMİSİ
DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa ERÖNDE

Tez Danışmanı;

Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN

Lefkoşa, 2021

Onay

Yakın Doğu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Mustafa ERÖNDE' nin 'Müzik öğretmeni adaylarının COVID19 Pandemisi Döneminde Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi' isimli çalışması 26Haziran 2021 tarihinde jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ana Bilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

	Adı – Soyadı	İmza
Üye (Başkan)	: Doç. Dr. Aşkın KİRAZ	.....
Üye (Danışman)	: Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN	.....
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Emine KIVANÇ ÖZTUĞ	.....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../ 2021

Prof. Dr. Hüsnü Can BAŞER

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

Etik İlkelere Uygunluk Beyanı

Bu tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar doğrultusunda elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

.../...2021

Mustafa ERÖNDE

Teşekkür

Tez sürecine başlamadan önce verdiği ders ve eğitimlerle birlikte, tez sürecinde de desteğini ve bilgi dağarcığını benimle paylaşmayı esirgemeyen, iş yaşantımdaki yoğun tempoya rağmen, büyük bir sabırla, bu bilimsel çalışmayı benimle birlikte usanmadan ve sıkılmadan şekillendirmeye devam eden, sıcakkanlılığı, dingin yapısı ve bilgi donanımından dolayı çekinmeden her türlü desteği alabileceğim hissini bende uyandıran tez danışmanım, Yrd. Doç. Dr. Erkan SÜLÜN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmamın görüş kısmını oluşturan, Yakın Doğu Üniversite'si, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören arkadaşlarıma, müzik icraatı ve öğretmenlik mesleği ile ilgili bana her türlü donanımı sağlayan tüm öğretmenlerime, değerli akraba ve dostlarıma, müziğe ilk kez çıktığım yolda keman eğitimini ruhuma ilmek ilmek işleyen saygıdeğer öğretmenim Savaş Madi'ye, müzik eğitimi ve öğretimi konusunda beni kamçılıyıp, manevi olarak elinden gelen her şeyde yanımda olan değerli öğretmenim Müyesser Müzeyyen Ünüçok'a, her türlü sıkıntıda mütemadiyen yanımda olan sevgili anneannem Hatice Gökkuşak'a, annem Pembe Erönde ve babam Caner Erönde'ye teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Özet

Müzik Öğretmeni Adaylarının COVID 19 Pandemisi Döneminde Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

ERÖNDE, Mustafa

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı; Doç. Dr. Erkan SÜLÜN

Haziran 2021, 76 sayfa

İlgili çalışma Yakın Doğu Üniversite'si, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören, müzik öğretmen adaylarının COVID19 pandemisi döneminde, uzaktan eğitime yönelik görüşlerini esas alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışma ile öğretmen adaylarına beş(5) kategori olarak (öğretmenlik mesleğine yönelik, uzaktan eğitim, teknik alt yapı, deneyimleri v.b.) toplamda otuz(31) adet soru sorularak, görüşleri istenmiştir. Bu görüşlerin sonucunda alt problemlere cevap aranmıştır. Araştırmanın modeli nitel çalışma temelli, durum çalışması modellerinden iç içe geçmiş tek durum deseni olarak kurgulanmış ve YDÜ Müzik Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinden rastgele örneklem yöntemiyle seçilmiş 31 öğrenci oluşturmaktadır. COVID19 pandemisi döneminde uzaktan eğitime yönelik görüşlerin incelenmesi amacı; öğrencilerin geleneksel eğitim modelinden, çok kısa bir süre içerisinde uzaktan eğitim modeline geçmek durumunda kalmasından dolayı, öğrenciler üzerinde yarattığı avantajlar, dezavantajlar, uygulamalı, teorik ve eğitim bilimleri derslerini alırken yaşadıkları teknik ve teknik altyapı sorunları, bölüm başkanları, öğretim görevlileri ve asistanlarla aralarındaki iletişim düzeyi, ölçme değerlendirme kısmında yaşadıkları deneyimleri ve bu deneyimlere yönelik verdiği cevaplar baz alınarak bazı sonuçlar elde edilmiş, değerlendirmeler yapılmış ve bu sonuçlar çalışmaya yön vermiştir.

COVID19 Pandemi'sinin geleneksel eğitimi etkilemiş olmasından dolayı uzaktan eğitim modeline geçiş, öğrencilerin teknolojiyle daha fazla vakit geçirmesine neden olmuş ve geleneksel eğitim modeline olan aşinalık ve alışkanlık, uzaktan eğitim modeline geçişte farklı bir durum meydana getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, uzaktan eğitim.

Abstract

The Evaluation of The Activity-Based Education Draft Developed For Primary School in Music Education According to Teacher's Opinions

ERÖNDE, Mustafa

Master Degree, Music Education Department

Supervisor: Asst. Assoc. Dr. Erkan SÜLÜN

January 2021, 76 pages

In this study an alternative education package design was prepared based on special teaching methods for the subjects and units in the TRNC Primary School 1st grade music lesson curriculum. with this study, an alternative activity package based on music special teaching methods and including creative drama was designed for the TRNC Primary School 1st Grade Music lesson curriculum. It is aimed to contribute to the development of the fields of Musical Listening, Musical Practice and Musical Creation of primary school first grade students. Drawing attention to the inadequacy of traditional methods of music education, it was also aimed to emphasize the necessity of creating an education program for the needs of today's learners. In this study. Descriptive analysis, one of the 'qualitative research' methods was used. Necessary data were collected by conducting relevant research in the fields of music education, creative drama and special music teaching methods and answers were sought for sub-purpose problems. For the evaluation of the created activity package design, opinions about the activities were obtained from the music teachers with the teacher's opinion form. According to the results the data were evaluated and guided to study.

Alternative education package based on special teaching methods and creative drama aimes to teach the behaviors in music education to children in the play period by playin a role, improvising in a free environment that reveals their creativity.

Key words: Special teaching methods, Creative Drama, Music Education

İçindekiler

Onay	1
Etik İlkeler Uygunluk Beyanı	2
Teşekkür	3
Özet	4
Abstract	5
İçindekiler	6
Kısaltmalar	8

BÖLÜM I

Giriş.....	9
Problem Durumu	9
Araştırmanın Amacı	12
Araştırmanın Önemi	12
Sınırlıklar.....	12
Tanımlar	13

BÖLÜM II

Sanat Eğitimi	14
Sanat Eğitimi, Müzik Eğitimi ve Uzaktan Eğitim İlişkisi.....	19
Konuyla ilgili yapılan araştırmalar.....	21

BÖLÜM III

Yöntem.....	22
Araştırmanın Modeli	22
Çalışma Grubu.....	24
Veri Toplama Araçları.....	25
Verilerin Analizi.....	26

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar	27
Birinci Alt Amaca Yönelik Bulgular.....	27
İkinci Alt Amaca Yönelik Bulgular	32
Üçüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular	36
Dördüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular.....	44
Beşinci Alt Amaca Yönelik Bulgular.....	47

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler.....	62
Sonuç	62
Birinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar	62
İkinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar	63
Üçüncü Alt Amaca Yönelik Sonuçlar	64
Dördüncü Alt Amaca Yönelik Sonuçlar.....	65
Beşinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar	66
Öneriler.....	67
Kaynakça.....	69
Ekler	72
Etik Kurul Onay Yazısı	72
İntihal Raporu.....	73
Özgeçmiş	74

Kısaltmalar

ABD: Anabilim Dalı

YDÜ: Yakın Doğu Üniversitesi

BÖLÜM I

Giriş

Problem Durumu

2020 Aralık ayından itibaren Çin'in Wuhan kentinden yayılmaya başlayan Covid19 virüsü tüm dünyayı etkisi altına almış ve binlerce insanın ölümüne sebep olmuştur. Yüksek ateş, öksürük ve nefes darlığı gibi semptomlarla kendini gösteren salgın; '60 yaş üzeri kişiler', 'sigara bağımlıları', ve 'kronik hastalığı' olan risk grubundaki kişileri etkilemiştir. İngiltere, Amerika, Çin ve Rusya covid19 virüsünü yenebilecek aşı için çalışmalar başlatmışlardır. Aşı bulunana kadar geçecek olan süreç içerisinde karantina ve izole olma durumu ilan edilmiş, kimi ülkelerde sokağa çıkma yasağı koyulmuştur. Karantina ve izolasyon sürecinin başlaması ile devlet organları, iş yerleri, eğitim kurumları, sanat merkezleri ve konservatuvarlar gibi her türlü eğitim ve öğretimin yapıldığı yer tamamen kapatılmıştır. Covid19 Pandemisinin ilanından itibaren, geleneksel eğitim anlayışının yerini toplu ve birebir eğitim kurumları/sınıfları yerine, sanal veya çevrimiçi eğitim ortamlarına bırakması ve uzaktan eğitimin daha da önem kazanmış olması, diğer eğitim dallarında olduğu gibi müzik eğitimini de etkilemiş ve daha da farklı bir boyuta taşımıştır. Uzaktan eğitim modeli içerisinde müzik eğitiminin detaylı bir şekilde ele alınması ve sınırlılıklarının araştırılarak bir tez konusu haline getirilmesi hedeflenmiştir.

Teknolojideki hızlı gelişmeler, bütün toplumları bilgidен yoğun bir yaşama doğru sürüklemektedir. Eğitim programları, eğitime yapılan yatırımlar ve eğitim politikaları da bilgidен yoğun hale getirilmektedir. Bilim adamları da dahil olmak üzere toplumun tüm kesimleri 21. yüzyılın bilgi çağı olduğu noktasında birleşmektedirler. Bilgi çağı bilim adamları, bilgi otobanından (information highway), bir maddeyi atomlara ayırarak bir yerden başka bir yere transfer etmekten (teleportasyon), sanal üniversitelerden (virtual university), öğrenme ağlarından (learning networks), sosyal ağlardan, küreselleşmeden ve şu anda hayal bile edemediğimiz diğer teknolojik gelişmelerden bahsetmektedirler (Negropente, 1995).

Bilgi çağı olarak adlandırılan, içinde bulunduğumuz 21. yy' da bilgi teknolojileri hızla gelişmektedir. Bilgi teknolojilerindeki bu gelişmeler, uzaktan eğitim uygulamaları ile küresel iletişim ağının gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır. Bilgi

çağı dediğimiz 21. yüzyılda iletişim, toplumun her katmanında yaşayan bireyler için kaçınılmaz bir ihtiyaç haline gelmiştir. Geçmiş yıllarda toplumlar için ütopya sayılan uzaktan eğitim uygulamaları bilgi teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte günümüzde küresel iletişim ağı üzerinden kolaylıkla uygulanabilir hale gelmiştir. Küresel iletişim ağı, bilimsel araştırmaların, üretkenliğin, kültürel değişimlerin, küresel ticaretin ve küresel eğitimin ana bilgi kaynağıdır. Belirtilen bilgi iletişim ağı, dünyada yaşayan tüm insanlar arasında yazılı, sözlü ve görüntülü iletişim kurmak için küresel bir merkez meydana getirmektedir. Bunun yanı sıra, küresel iletişim ağı eğitimcilere, küresel uzaktan eğitim hizmetini sunma fırsatını da vermektedir (İşman, 2012).

Günümüzde uydu, fiber optik, televizyon, radyo, bilgisayar, internet ve diğer bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler eğitimin yapısını ve biçimini etkilemekte, eğitimcileri yeni eğitim programları ve öğrenme-öğretme modelleri geliştirmeye zorlamaktadır. Bilişim teknolojilerini kullanan eğitimciler, “küresel eğitim” uygulamalarının mutlaka kullanılması gerektiğini belirtmektedirler. Küresel eğitim imkanı sunan modellerden biri uzaktan eğitimidir. İlk uygulaması 1728 yılında posta ile yapılan uzaktan eğitim, günümüzde gelişen bilişim teknolojileri sayesinde daha nitelikli, telekonferans ve internet uygulamaları biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu uzaktan eğitim uygulamaları sayesinde birbirlerinden kilometrelerce uzaklıkta farklı ortamlarda olan öğretmen ve öğrenciler, birbirleriyle görüntülü ve sesli olarak etkili iletişim kurabilmektedirler (İşman 1998).

Araştırmalara göre;1728 yılında bilgisayar ortamına henüz geçilmemişken, ilk uzaktan eğitim modelinin posta yoluyla gerçekleştirilmeye başlanmış olduğunu söyleyebiliriz. 18. Yüzyıldan, 21. Yüzyıl’a kadar geçen üç asır’da. Özellikle 20. Yüzyılın sonlarında önem kazanmaya başlayan bilgisayarların, 21. Yüzyılın teknolojisiyle birlikte, uzaktan eğitim modeline doğrudan etki yapmış ve ciddi anlamda ivme kazandırmıştır.

Uzaktan eğitim modeli, ilk zamanlar geleneksel eğitime alternatif olarak gösterilmiş fakat pandemi sürecinin, 2019 yılının son çeyreğini ve 2020 yılının tümünü etkilemeye başlamasıyla birlikte daha da önem kazanmıştır. Karantina ve izolasyon süreci birçok eğitim kurumlarının kapanmasına neden olmuş ve geleneksel eğitim metodundan vazgeçilerek, tam anlamıyla birlikte, uzaktan eğitim metoduna

geçilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Bu ihtiyaç tüm öğrenim kurumları tarafından benimsenmiş ve müzik eğitim kurumları da tüm derslerini uzaktan eğitim yoluyla öğrencilere sunmaya başlamıştır.

Eğitimin, uzaktan ve çevrimiçi gerçekleştirildiği ortamlar, son on yıl içerisinde, yeni eğitim metotlarına yön verir hale gelmiştir. Alışıldık sertifika programları devam ederken, geleneksel eğitimin yerini tamamen çevrimiçi eğitime bırakmıştır (Gewin 2020). Bu yeni eğitim modeline, çok fazla alışkın olmayan öğretmen – akademisyen, öğrenciler ve eğitim kurumlarının birtakım sorunlarla karşılaşmasına yol açmıştır ve bu konuyla ilgili çalışmaların yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Iyer, Aziz, & Ojcius, 2020).

Bu bağlamda çalışmanın amaç cümlesi;

“Covid 19 Pandemisinde 2019-2020 Bahar ve 2020-2021 Güz Dönemlerindeki uzaktan eğitim sürecine yönelik müzik öğretmeni adaylarının görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

Alt amaçlar olarak da;

1. Müzik öğretmeni adaylarının müzik alan derslerini uzaktan eğitim yoluyla yapma hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik Meslek Bilgisi derslerini uzaktan eğitim yoluyla yapma hakkındaki görüşleri nelerdir?
3. Müzik öğretmen adaylarının, uzaktan eğitim sürecinde teknik alt yapı ile ilgili görüşleri nelerdir?
4. Müzik Öğretmeni adaylarının 2019-2020 Bahar ve 2020-2021 Güz Dönemlerindeki uzaktan eğitim sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Müzik öğretmeni adaylarının genel olarak uzaktan eğitim deneyimine yönelik görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın yapılma amacı, Covid19 Virüsü'nün, üniversite düzeyinde müzik öğretmenliği programlarındaki eğitimi nasıl etkilediğini müzik öğretmeni adaylarının görüşleri çerçevesinde anlamaya çalışmaktır. Araştırma çerçevesinde uzaktan eğitim süreci 2 farklı yapı olarak ele alınmıştır. 1. Dönem: 2019-2020 Bahar Dönemi yani Covid19 pandemisinin başlangıcı olan ve dönem ortasında ani bir kapanma ile gerçekleşen ilk dönem; 2. Dönem ise 2020-2021 Güz Dönemi olan ve yaz aylarında uzaktan eğitimin gerçekleştirileceği belli olan ikinci dönem olarak belirlenmiştir. Buradaki amaç hazırlıksız yakalanan ve dönem ortasında geçilen ilk uzaktan eğitim sürecinin kısa süreceği beklentisi ve öğrenci motivasyonlarının görece yüksek olduğunun varsayılmasıdır. Buna karşın eğitimin yüz yüze gerçekleşmeyeceği duyurusunda geç kalınması ve pandemi sürecinin uzaması sonucu yaşanan yılgınlık sonucu öğrencilerde görülen düşük motivasyonun da her iki dönem için uzaktan eğitimin başarısında farklı sonuçlar ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Bu varsayımlar içerisinde ölçme-değerlendirme yaklaşımlarında yaşanan paradigma değişikliği, derslerdeki ödev yoğunlukları, teknolojik altyapı yetersizlikleri, kurumsal olarak YÖK ve üniversitelerin uzaktan eğitime ve genel olarak yüksek öğrenime yönelik yaklaşımlarının da eklenmesi düşünülebilir.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi, Covid19 pandemisinin yeni karşılaşılan bir durum olması nedeniyle; bu durumun eğitimde yarattığı sonuçların betimlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu betimlemenin sonucunda; ileride yapılacak çalışmalara, özellikle öğrencilerin hissettikleri ve neler yaşadıkları, deneyimlerini paylaşmaları, eğitim kurumlarının ve araştırmacıların bu betimlemelere yönelik yeni içerik ve yaklaşımlar geliştirmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Sınırlıklar

Çalışma Yakın Doğu Üniversitesi, 2019 – 2020 bahar dönemi ve 2020-2021 güz döneminde, çevrimiçi eğitim alan 9 adet müzik öğretmenliği lisans programı öğrencisi ve 31 adet yarı yapılandırılmış açık uçlu sorudan oluşan görüşme formundan elde edilen veriler ile sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Covid-19 : 2019 yılının sonunda, Çin'in Wuhan eyaletinden hayvanlardan, insanlara geçtiği düşünölen ve tüm Dünya'ya yayılmış, öksürük, nefes darlığı ve ateş belirtisiyle kendini gösteren, yeni koronavirüs hastalığı.

Kronik hastalık : Kesin tedavisi olmayan, uzun süreli hastalık.

Pandemi : Salgın hastalık.

Karantina : Bulaşıcı bir hastalığın yayılmasını önlemek için belli bir bölgenin veya yerin kontrol altında tutulup giriş çıkışların engellenmesi biçiminde uygulanan sağlık önlem.

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Bu bölümde konuyla ilgili açıklama, tanımlara ve ilgili araştırmalara yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Sanat Eğitimi

Güzel sanatlar eğitimi, sanatı ve sanatın paydaşları olan sanatçı (üreten), izleyici (tüketen), toplum (etkileşen), kültür ve eğitimi temel alarak inceler ve bu bağlamda eğitimi planlar. Eğitimin her kademesinde sanatın eğitim ve öğretim sürecini “sanat eğitimi” olarak tanımlayabiliriz. Alanlara göre ise; müzik eğitimi, dans eğitimi, opera eğitimi, görsel sanatlar eğitimi...vb. özel isimler ile sınırlandırılabilir (Kırıçoğlu, 2002).

Sanat eğitiminin önemi, plan ve programa dayalı eğitim içerisinde alansal olarak önemlidir. Özellikle sanat eğitimi gibi önemli bir eğitim anlayışının, öğrencinin kişisel gelişim ve eğitiminin bir parçası olmasının beraberinde kişinin estetik değer yargılarını oluşturabilme, kendini ifade edebilme, eleştirel düşünce becerilerini geliştirebilme, sanat -sanatçı arasındaki ilişkiye değer verebilme, sorun/problemlerle karşılaşılması durumunda çözüm üretebilme ve bu sorunların karşısında çözüm üretebilme kabiliyeti vb. kazanımları sağlaması önemli faktörler arasında olabilir (Alakuş, 2019).

Sanatın, en yalın ve basit anlamıyla hoşça giden biçimlerin yaratılması süreci olduğu ve sanatın bütünüyle bu çabalardan ibaret olduğu söylenebilir. Sanat kavramının algı olarak daha çok “görsel” veya “plastik” sanatlara dayandırıldığını, aslında sanat denilen olgunun “müzik” ve “edebiyat’ı” sanatlarını da kapsadığı söylenebilir (Read, 1960: 21 - 22).

Anlatım aracı olarak sanat’ın; gerek edebiyat, gerek müzik, gerek plastik sanatlar vb. gibi sanat alanlarında, her dalın kendi içerisinde farklı bir ifade şekli olduğu unutulmamalıdır. Her bir sanat dalının türü ve içeriğine göre kendi mesajlarını taşıdığı, tüm sanat faaliyetlerinin üreticiden -tüketiciye bu ifade ve mesajlara göre anlatımlarda bulunduğu aşikardır. Felsefe ve bilim dünyasının değerliliği göz

önünde bulundurulduğu zaman sanat dünyasının da aynı değer ve ölçüde olduğu söylenebilir (Read, 1981: 8)

Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, müzik teorisi, müzik tarihi, şarkı söyleme, çalgısal yeterlilik, genel müzik becerileri vb. öğretim alanları ile donatılmış/çevrelenmiş eğitim -öğretim alanlarından biridir (Anonim 1). Çalışma alanı olarak müzik, eğitim ve öğretimin bir parçasıdır (Anonim 2).

Müzik eğitimi, temelde bir müzikal davranış kazandırma, değiştirme ve geliştirme ilgili bir süreçtir. Bireyin müziksel yaşantısına göre yola çıkılmakta ve belirli amaçlar gözetilerek; düzenli, planlı ve yöntemli bir yol çizilip -izlenerek belirli başlı hedeflere erişilmektedir (Uçan, A. 1997)

Müzik eğitimi, öğrencilerin müziksel algılarını farklılaştırıp çeşitlendirmek ve belli başlı koşulların ürünü olarak kabul edilen tek yanlı müzik yapma/dinleme alışkanlıklarından kurtulmalarını sağlamaktadır (Sak, Ö.S., 1997)

Müzik eğitimi, problem çözümü, kritik düşünme ve bu amaçlara yönelik nasıl işbirlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme gibi akademik/kişisel becerilerin gelişmesini desteklemektedir. Bilgiyi analizleme, sembollerin nasıl kullanılacağı, sentezleme/değerlendirme vb. kavramaya yönelik beceriler müzik öğretiminde tam belirgin olmamaktadır. Ancak çocuğun bu yöndeki becerilerinin gelişim sürecini güçlendirici yönde olmaktadır. Oranlar/sayı sayma vb. gibi soyut kavramlar, müzik eğitiminin içeriğine uygulandığı zaman, net ve somut anlamlara ihtiyaç duyulmaktadır. Müzik eğitimi sayesinde kavramlar arası ilişkilendirme daha çabuk yapılabilmektedir. Müzik eğitimi; dikkat, semboller tanıma, el/göz koordinasyonu, ritim vb. insan zekasının diğer normlarını geliştirmektedir. İnsan zekasının 3 ana başlıkta (mekanik zeka, sosyal zeka soyut zeka ve davranışsal zeka) sınıflandırırsak; Mekanik zeka sahibi olan kişilerin: eşya, nesne ve araçların kullanımı ile ilgili davranışları, sosyal zeka sahibi olan kişilerin, kişilerle iyi ilişkiler kurabilme, sosyal problemleri çözüme ulaştırabilme ile ilgili yetenekleri, soyut zeka sahibi olan

kişilerin ise; ilkeler, kavramlar, semboller ve bunların problemi çözmede kullanılması ile ilgili davranış/yetenekleri olduğu görülmektedir (Başaran, 1969:91).

Uzaktan Eğitim

İçinde bulunduğumuz yüzyıl; iletişim ve bilişim teknolojilerindeki gelişmenin insanlık tarihinde ekonomik, toplumsal ve bilimsel değişimin yönünü tekrardan ve teniden belirlediği, buna ek olarak ağ toplumunun meydana geldiği bilgi çağı olarak isimlendirilmektedir. II. Dünya savaşının bitmesi ile birlikte, 1950'lerin sonunda başlayan, öncelikle imalat sanayisi olmak üzere inşaat, enerji ve ulaştırma sektörlerindeki gelişmelerin meydana getirdiği endüstri toplumunun neye dönüşeceği tartışması (Webster, 2001) 1980'lerde internet ağlarının kullanılmaya başlanması ve 1995 yılında tamamen serbest bırakılmasından itibaren endüstri sonrası çağ terimi (Bell, 1976) yerini enformasyon kelimesine/sözcüğüne bırakmıştır (Castells, 1999).

Türkçeye bilişim çağı veya bilgi çağı olarak yerleşen bu kavram, bilgi çağının ilk faydalı getirisi olan ve dünyada bilgi patlamasının yaşanması ve bu tip bilgilerin coğrafi sınırlara gerek duyulmadan rahatça dolaşılabilmesini sağlaması olmuştur. Okul, dersane vb. gibi tüm eğitim kurumlarında devamlı olarak artan öğrenci sayısı ve kapasitesi, buna bağlı olarak yetişen öğretim elemanı sayısının az olması ve buna ek olarak hayat boyu öğrenme sürecinde, bireylerin farklı zamanlarda ve farklı mahallatlarında kendi durumlarına ve standartlarına uygun koşullarda eğitim alma isteği, kurum personellerini daha ekonomik ve hızlı olacak şekilde hizmet içi eğitimlerini verme talebi ve bunun gibi bir veya birden fazla sebep insanoğlunu geleneksel eğitim metodlarının dışında farklı eğitim modellerini keşfetmeye ve incelemeye yöneltmiştir. Bu inceleme ve keşiflerin sonucunda; uzaktan görme, uzaktan eğitim, online eğitim, web'den öğrenme, e-öğrenme ve e-eğitim kavramları ortaya çıkmıştır (Karakaya ve Aksoy, 2005).

Uzaktan eğitimle alakalı ulusal/uluslararası eğitim dünyasında pek çok tanım yapıldığı görülmektedir: - Uzaktan eğitim; öğretmen ve öğrencilerin farklı alan ve mekanlarda bulunduğu, özel ders tasarımları ile eğitim/öğretim yöntemlerinin uygulanmasını ve çeşitli teknolojilerin kullanılmasını gerekli kılan, kurumsal, yönetsel ve planlı bir düzenlemedir (Moore ve Kearsley, 2005). Uzaktan eğitim

modeli; grafik, ses, video, bilgisayar, uydu, çoklu ortam teknolojisi vb. gibi araçların yardımı ile eğitimin gerek aynı coğrafya içinde, gerekse de farklı coğrafyalar içerisindeki öğrencilere ulaştırılmasıdır (USDLA, 2011).

Tarih içerisinde eş zamanlı olmayan yani asenkron öğrenme modeli; mektup yolu ile öğretim, çoklu ortam modeli içerisinde bulunan; hareketli görüntüler, sesler, resimler vb. gibi bir çok unsurdan oluşan sunum/sunumları anlatmaktadır. –(Usun, 2006) ve flex yani esnek öğrenme; öğrencinin; istediği öğrenme düzeyini seçmede, öğrenme hızını belirlemede, öğrenme zamanını başlatmada, zaman ve mekanı kendisine göre saptamada tamamen özgür olabilmektedir (Race, 1998).

Eş zamanlı yani senkron olan modelde ise; telefon, internet, televizyon, radyo vb. gibi teknolojiler kullanılmakta ve bu teknolojiler aracılığı ile çift yönlü ses, çift yönlü görüntü, görüntülü ve sesli konferans uygulamalarına olanak sağlanmaktadır (Usun, 2006). “Hybrid eğitim”, “blended learning” olarak ifade edilen karma eğitim modeli, eş zamanlı olmayan ve eş zamanlı olan öğrenme ile birlikte teknoloji çağının beraberinde getirmiş olduğu teknolojik avantajlar tamamen yeni olan bu öğrenme modelini de beraber getirmiştir.

Driscoll’a göre “hybrid eğitim, “harmanlanmış eğitim” dört farklı kavram ile anlatılır (Driscoll, 2002). 1. Web tabanlı teknoloji; birlikte öğrenme, ses, video, sanal sınıflar, kendi kendine öğrenme veya metin. 2. Eğitim teknolojisi kullanılarak veya kullanılmayarak, davranışsal, bilişsel ve yapısal yaklaşım vb. 3. Farklı eğitim teknolojilerinin yüz yüze eğitimci rehberliğinde teyp, video, CD-ROM, film gibi uygulamalarla birleştirilmesi. 4. Eğitim teknolojisini güncel gelişmeler ve bilgilerle birleştirerek/karıştırarak çalışma ve öğrenme arasında uyumlu bir etki yaratılmasını sağlamaya çalışmak. Karma/harmanlanmış öğrenme geleneksel eğitim modelini desteklemek amacı ile teknolojik tüm materyallerin kullanılması olarak düşünülmemelidir. Karma/harmanlanmış öğrenmedeki dengeler çevrim içi ağırlıklı eğitim veren kurumların verimliliğini arttırmak amacı ile çevrim içi eğitime ek yüz yüze ders verilebilmesi olarak da düşünülebilmektedir (Picciano, 2008)

İki ayrı kavram olarak, eğitim ve öğretim birbiri ile sıkı bir ilişki içinde faaliyet göstermektedir. Genel olarak eğitim; “belirlenen hedefler doğrultusunda, öğrenci/bireylerin yaşantı ve davranışlarında değişiklik oluşturma süreci olarak ifade edilebilmektedir. Buna ek olarak bireylerin/öğrencilerin yaşam veya hayatları öğrendikleri yolu ile bir takım değişikliklere uğrayabilmektedir. Temel olarak eğitim, kişisel gelişim sürecini desteklemekle birlikte, düzenli bir şekilde gerçekleştirilen faaliyetlerin tümü olarak tanımlanabilmektedir (Çetin ve diğerleri, 2004: 144).

Özellikle iletişim teknolojilerinin küreselleşmesi, küresel eğitim sistemlerinin meydana gelmesine neden olmuş ve bilgisayar, fiber optik, internet, televizyon ve diğer bilişim sistemlerinde yaşanan ileri seviye/baş döndürücü gelişmeler eğitim sisteminde yeni uygulamaların oluşmasını sağlamıştır. Böylelikle, uzaktan eğitim modeline kadar olan süreçte posta yolu ile başlayan uzaktan eğitim süreci farklı boyutlar kazanmaya başlamıştır. Yani uzaktan eğitim modeli; “birbirlerinden mesafece uzak, farklı mahal ve ortamlarda yaşayan öğrenci ve öğretmenlerin, birbirileri ile sesli ve görüntülü olarak etkili iletişim kurabilmesi” olarak tanımlanmaktadır. Uzaktan eğitim modeli gerek Türkiye’de, gerekse tüm Dünya ülkelerinde önemli bir konuma sahip olmaktadır (İşman, 2011:3-4).

İlköğretim, ortaöğretim, yüksek öğrenim kurumlarının yanında devlet kurumları, bakanlıklar, kurslar... vb. uzaktan eğitim uygulamalarından devamlı olarak faydalanmaktadır. Ekonomik statüsü el vermeyen, öğrenim görebilme şansının az olan birey ve öğrencilerin daha çok faydalanabildiği uzaktan eğitim modeli geniş bir ifade ile; elektronik olan veya olmayan sisemler aracılığı ile özel/hususi iletişim yöntemleri gerçekleştirilerek mekan ve zaman sınırları olmaksızın bir çok öğrenme faaliyetini kullanıcılara (öğrencilere) sunan tasarlanmış, kapsamlı ve planlı bir öğrenme faaliyetidir (Altıparmak, 2011:320)

Uzaktan eğitim modeli üzerine çalışmalar gerçekleştiren Wedemeyer uzaktan eğitim sisteminde öğrencilerin bağımsız olduğunu savunarak, uzaktan eğitimi “bağımsız çalışma” şeklinde tanımlamıştır. Wedemeyer, böylelikle öğrenci ve öğretmenin zorunlu hale getirilen iş yüklerinden kurtulabileceğini belirtmiş, kişisel/bireysel farklılıkların uzaktan eğitim uygulamaları ile tamamen yok olacağını iddia etmiştir. Holmberg ise; uzaktan eğitim modeli aracılığı ile öğrencilerin/bireylerin ders

aldıkları ortamlarda daha rahat hareket ettiğini belirtmiş ve sürekli gözetim sorununun ortadan kalkması ile birlikte başarı düzeylerini yükselttiklerinin altını çizmiştir. Böylece öğrencilerin/bireylerin iletişim sürecine aktif bir şekilde katılım ve bu uzaktan eğitim modeli neticesinde güdülenmenin meydana geldiğini aktarmıştır. Uzaktan eğitim modelinde, özerklik ve uzaklık kavramlarını kapsayan farklı bir kuram geliştiren Moore ise; tamamen okul ortamı dışında bir eğitim anlayışını (uzaktan eğitim modelini) benimsemiştir. Moore'a göre okul, öğrenme işleminin gerçekleştirildiği yerleşim birimidir. Moore ise; kuramının hatlarını oluştururken ağırlıklı olarak etkileşim olgusunun vurgulanması gerektiğini savunmuş, eğitici/öğretmen ile kurulan etkileşimler neticesinde öğrencilerin/bireylerin başarısının arttığını belirtmiştir (Karataş, 2003: 93-95).

Sanat Eğitimi, Müzik Eğitimi ve Uzaktan Eğitim İlişkisi

Yapılan araştırmalar incelendiğinde, uzaktan müzik eğitimi ile ilgili çalışmaların sınırlı sayıda olduğu söylenebilir. Bu araştırmalara bir bölümü uzaktan/çevirim içi müzik eğitiminin doğal bir süreç olduğunu söylerken bir bölümü ise bu yaklaşımın neden olabileceği sorunları tartışmışlardır (Sarıkaya, 2021). Bu araştırmalar, geleneksel eğitim ve uzaktan eğitime yönelik görüşler ve müzik eğitimindeki uygulamalar üzerine yoğunlaşmıştır (Koutsoupidou, 2014; Kos ve Goodrich, 2012; Walls, 2008).

Uzaktan eğitim modeli, 21. Yüzyılın yeni eğitim modellerinden olmuş ve teknolojinin gelişmesi ile birlikte, bambaşka bir boyut kazanmıştır. Eğitimler, birebir çevrimiçi olarak verilmeye başlanmıştır. Öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişim, sosyal medya ve diğer iletişim araçlarıyla sürdürülmeye başlanmıştır. Uzaktan eğitim sisteminde, herhangi bir okul ve sınıfa ihtiyaç duyulmadan gerçekleşmekle birlikte, öğrenci ve öğretmen kendi ortamlarında, birbirleriyle, organize olunan saatte bir araya gelebilmektedirler. Geleneksel yaklaşımın fiziki yoruculuğu yerini, uzaktan eğitim modelinde, daha az harekete bırakmış ve erişilebilirlik yönünden çok daha avantajlı olmuştur.

Görsel ve işitsel sanat dallarının tümünü kapsayan sanat eğitimi, ortaya çıktığı ilk zamanlardan itibaren geleneksel eğitim programları içerisinde, öğretmen – öğrenci

ilişkisi şeklinde kendine yer bulmuştur. Öğretmenin, öğrencisine birebir olarak verdiği eğitim esas alınmıştır. Bu eğitim; enstrüman, şan dersi, resim dersi, dans dersi gibi birebir ders yapmayı gerektiren çalışmaları kapsamaktadır. Bu öğretmen – öğrenci/ler ilişkisi birebir eğitimlerle veya toplu olarak yapılabilmektedir.

İlk-orta eğitim, lise ve üniversitelerdeki öğretmen ve öğrenciler, öğretmen – öğrenci/ler ilişkisine en büyük örnektir. Derslerin sürekli olarak okul ortamında yapılması, pandemiyle birlikte yerini uzaktan eğitim modeline başvurulmasına sebebiyet vermiştir. Buna en büyük örnek müzik öğrencilerinin, konservatuvar ortamından bilgisayar – telefon – tablet gibi teknolojik aygıtları kullanarak, çevrimiçi alanlarda eğitim alması olmuştur. Öğretmenler ile öğrenciler, ‘google meet’, ‘zoom’, ‘google hangouts’ ‘facetime’ ‘skype’ gibi internet bazlı konferans uygulamaları üzerinden bir araya gelerek, bireysel çalgı, koro ve teorik dersleri birebir işlemişler, öğretmenin portallarına yüklediği materyallere, internet üzerinden erişebilmişlerdir. Geleneksel eğitim modelindeki yerleşiklik, uzaktan eğitim modeliyle birlikte, yerini tamamen sanal ortamlara bırakmıştır.

Geleneksel eğitim modelinde; bireysel enstrüman dersi almak isteyen öğrencilerle aynı ülke sınırları içerisinde bulunmayan müzik öğretmenlerinin, bir araya gelebilmek için öğrencilerin önceden uçak bileti alması gerekliliği; uzaktan eğitim modelinde daha da kolay bir hale gelmiştir. Bütçe ve ulaşımda harcanan para ve zaman minimuma inmiştir. Öğrencilerin, materyallerine istediği zaman, istediği yerde çevrimiçi ulaşabilmesi, internet çağının en büyük devrimlerinden biri olmuştur.

Dünya standartlarında düzenlenen, Yo- Yo Ma, Itzhak Perlman workshop ve masterclass’ları, şu an seyahate gerek duyulmadan, internet üzerinden yine çevrimiçi olarak yapılabilmektedir. Bu yeni eğitim modeli, tanınmış en başarılı enstrüman virtüözleri ile birlikte internet ortamında bir araya gelinmesinde çok büyük rol oynamıştır.

Öte yandan; müzik kurumlarında canlı ve birebir olarak gerçekleştirilemeyen dersler öğrenciler için handikaplar yaratmıştır. Özellikle, birlik ve beraberlik gerektiren orkestra derslerinin, aynı mekan içerisinde yapılamaması öğrencileri psikolojik yönden etkilemiştir. Kitap – defter kokusu, sınıf ruhunun olmadığı, birlik ve

beraberlik duygusunun canlı olarak hissedilmediği bir eğitim ortamı öğrenciler için zorlayıcı olmuştur.

Konuyla ilgili yapılan araştırmalar

Müzik eğitimi alanında ülkemizde gerçekleşen ilk uzaktan eğitim çalışması Edip Günay ve Ali Uçan tarafından hazırlanmış “Mektupla Keman Öğretimi” dersleridir. Yapılan bu çalışmada, programın yürütülmesinden kaynaklanan teknik olumsuzluklar nedeni ile sadece bir yıl öğrenci alınmış ve uygulamanın henüz ikinci yılında çalışma sonlandırılmıştır (Canbay ve Nacakçı, 2011: 135–137). “Çalgı Yapım ve Onarım Bilgisi” dersleri ve “Müzik Teorisi” dersleri de mektupla öğretim kapsamında uygulanmıştır. Ayrıca Hikmet Şimşek ve Muammer Sun’un TRT’de gerçekleştirdiği müzik eğitimi programları da bir uzaktan eğitim çalışması olarak değerlendirilebilir (Sağır, Eden ve Şallıel, 2014: 72).

Reimers F. (2020) Covid19 salgınında, eğitim ve öğretimin devam edebilmesi için bir çalışma yapmış ve mart 2020’de bir modül kitabı oluşturmuştur.

Daubney A. Ve Fautley M. (2020) Pandemi döneminde müzik eğitimi ile alakalı çalışma yapmışlardır.

Botstein L. (2020) 2019 yılında Amerika’da geleceğin müziği : Covid19 Pandemisine meydan okuma’ isimli çalışmayı başlatmış ve ilk yayımını 2020 yılında gerçekleştirmiştir.

Ferdig R. E. , Baumgartner E. , Hartshorne R. , Rakowski R. K. , Mouza C. (2020) Covid19 Salgını sürecinde, eğitim, teknoloji ve öğretmen eğitimi ile alakalı çalışma başlatmışlar ve kitap olarak ilk yayımını 2020 yılında yapmışlardır.

Mastnak W. (2020) Covid19 pandemisinde ortaya çıkan fizyopatolojik problemlerin, müzik terapisi kullanılarak önlenmesi adlı bir çalışma yapmıştır.

BÖLÜM III

Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin analizi ve yorumlanması yer almıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, müzik eğitimi anabilim dalında lisans eğitimi alan öğrencilerin görüşleri doğrultusunda, pandemi döneminde 2019-2020 Bahar dönemi ve 2020-2021 Güz dönemlerinde gerçekleşen uzaktan eğitimin yorumlanmasına yönelik nitel bir araştırmadır.

Nitel çalışma temelli, durum çalışması modellerinden iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır.

Durum çalışmaları nitel/nicel durumların karışımına dayandırılabilir. Değerlendirme araştırmalarında, durum çalışmalarının önemli bir yeri bulunmaktadır. Nitel/nicel temelli çalışmalarda en az beş farklı uygulama bulunmakta olup, en önemli olanı açıklamaya dayalı (explain'dir). Deneysel yollar ile araştırma yapabilmek için çok karışık olan durumlarda gerçek yaşam durumlarındaki sebepsel bağlar açıklanmaya çalışılmaktadır. İkinci yaklaşım (describe) tanımlamada, üçüncü yaklaşım (illustrate) kesin konularda, dördüncü yaklaşım (explore) açık olmayan durumlarda keşif yapabilmek amacı ile, beşinci yaklaşım ise; metaları değerlendirmede kullanılmaktadır (Yin, 2003).

Durum çalışmasının özelliklerini Hitchcock ve Hughes (1995: 317), şöyle açıklamıştır; Durum içerisinde araştırmacının bu durunun bir parçası olarak katılımı, araştırılan konunun zengin bir biçimde ortaya konulmasını sağlayacak özel durumu sunma yolu, durum içerisindeki belirgin olaylar üzerine odaklanması, belirgin bireysel aktörler veya aktör grupları ve onların algıları üzerine odaklanması, olayların tanımlanması ile analizi arasındaki içersel tartışmanın kurulması, durum içerisindeki olayların kronolojik olarak hikayelendirilmesi, durum içerisindeki olayların zengin ve canlı bir şekilde tanımlanması. Durum çalışması ; tek bir konu

için veya detaylı bir kurulu sınavı için depo niteliğinde özel bir durum veya belge olarak tanımlanmaktadır (Merriam, 1988, Yin, 1989, Stake, 1994; Akt.: Bogdan ve Biklen,1998).

Durum çalışması, Stake (1988)'e göre; yöntemsel bir seçenek olarak değil de, ne çalışılacağıının belirleme seçeneğidir. Genelleştirme yapılması yerine durumdan en mükemmel şekilde, ne anlaşıldığının çalışmasının tasarısı üzerinde durmaktadır (Denzin ve Lincoln, 1985: 435).

Birebir mimaride yapılan detaylı bir planlama misali, bilgi toplama, toplanan verileri organize etme, araştırma bulgularına ulaşma ve yorumlama gibi aşamaları içeren sistematik desen türlerindedir (Merriam, 1988; Akt.: Vural ve Cenksever, 2005).

Gerçek ortamda neler olduğuna bakma, analiz etme, sistemli veri toplama ve sonuçları ortaya koyma gibi yollar içeren durum çalışmaları; ortaya çıkan ürün neticesinde, olayın neden o şekilde olduğunu ve gelecek araştırmalar için daha detaylı Creswell (2005) nitel araştırmayı, katılımcı ve araştırmacının görüşlerine dayanan, ucu açık veya geniş çerçeveli soruların yöneltildiği, katılımcılardan geniş çapta bilgi toplanan, tema oluşturabilmek için bu bilginin betimlendiği/analiz edildiği ve incelemenin öznel bir bakış açısı ile yürütüldüğü bir süreç olarak tanımlamaktadır. Araştırma içerisinde, artikülasyon tekniklerinin öğretimi ile ilgili detayların geniş bir bakış açısı ve çerçevesi ile yansıtılması amacıyla görüşme tekniği kullanılmaktadır.

Yıldırım ve Şimşek (2016)'e göre “nitel araştırma, doküman analizi, görüşme ve gözlem gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olay ve algıların doğal ortamında bütüncül ve gerçekçi bir biçimde ortaya koyulmasına yönelik nitel bir süreci kapsadığı belirtilmektedir” (s. 39).

Literatürde farklı isimlerle yer alan durum çalışması, yapılan araştırmalar esnasında bazı isimlerle karşımıza çıkmaktadır. Bunlar; durum çalışması, olay incelemesi, örnek olay inceleme yöntemi, örnek olay çalışması ve vaka çalışması şeklinde olmaktadır. İngilizce literatür içerisinde bu araştırma yönteminin karşılığı “Case Study” olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın konusu olan araştırma yöntemi için ise; “durum çalışması” kavramı kullanılmaktadır. Sosyal bilimsel araştırma

yapabilmenin çeşitli yolları olarak kabul edilen durum çalışması; tanımlayıcı, keşfedici ve açıklayıcı durum çalışmaları olarak tamamlanmaktadır (Yin, 2003: 1).

Bilimsel çalışmalarda, bir araştırma stratejisi olarak karşımıza çıkan durum çalışması; politik, bireysel, politik, sosyal, grup, örgütsel ve olaylar ile ilgili bilgilere katkıda bulunulması amacı ile birden fazla durumda kullanılabilir. Durum çalışmalarının siyasal bilimler, psikoloji, sosyoloji, işletme (Gilgun, 1994; Akt. : Yin, 2003: 1) ortak bir araştırma strateji olması şaşırtıcı olmamaktadır. Bütün durumlarda, durum çalışmaları için ayırıcı gereklilik, karmaşık sosyal olayları anlayabilmek için ortaya çıkmıştır.

Bir durum içerisinde, birçok kez ve birden fazla birim veya alt tabaka olabilir. Bu durumda birden çok analiz birimi söz konusu meydana gelecektir. Buradaki ayırım, herhangi bir durum çalışmasının ilgili durumu, tek ve bütüncül bir ünite olarak ele alınmasına veya bir durum/durumlar içerisinde olabilecek birden çok alt birime yönelmesine ilişkin olmaktadır. Birinci durumda, bütüncül tek durum deseni kullanılırken, ikinci durumda iç içe geçmiş çoklu durum deseni kullanılmaktadır (Şimşek, Yıldırım, 2008: 291).

Çalışma Grubu

YDÜ Müzik Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinden **rastgele örneklem** yöntemiyle seçilmiş 9 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Nicel araştırma geleneği içinde gelişen, ancak nitel araştırmacılar tarafından da sınırlı biçimde kullanılan olasılık temelli örnekleme yöntemlerinin tersine amaçlı örnekleme yöntemleri, tam anlamıyla nitel araştırma geleneği içinde ortaya çıkmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.118).

Veri Toplama Araçları

Araştırmacı tarafından hazırlanmış olan 31 adet sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda görüşmeler yapılabilmesi için konu ile ilgili literatür taranmış ve tarama sonucu elde edilen veriler kapsamında araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme; araştırmacının önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme formunu hazırladığı ve görüşmenin akışına bağlı olarak değişik alt sorularla kişinin cevaplarını açarak ayrıntılandırmasını ve bireyin serbest tepki vermesini sağlayan bir tekniktir (Karasar, 2015, s. 39).

Hazırlanan görüşme formu, kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla üç müzik alan uzmanı ve bir eğitim bilimci tarafından incelenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda taslak metne, bir soru eklenmiş ve 4 soru için ise düzeltmeler yapılmıştır. Bu doğrultuda ‘Görüşme Formu’ uygulamaya hazır hale getirilmiştir.”

Yarı yapılandırılmış görüşme formu için alıntı yap.

Nitel veri toplama teknikleri ile ele alınan bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Çıktılar veya ürünlerden daha çok tamamen süreç ile ilgili olan nitel araştırmalarda anlamlar önem taşımaktadır (Merriam, 1988: Akt. Yılmaz ve Altinkurt, 2011).

Nitel araştırmalar, ürünlerden ya da çıktılardan daha çok süreç ile ilgilenmektedir. Dolayısıyla nitel araştırmalar- da anlamlar önem taşımaktadır (Merriam, 1988: Akt. Yılmaz ve Altinkurt, 2011).

Yarı yapılandırılmış görüşmeler, sahip oldukları belli düzeydeki standartlık ve esneklik sebebi ile, doldurmaya ve yazmaya dayalı testler ve özellikle anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinilmesine

yardımcı olması (Yıldırım ve Şimşek, 2003) nedeni ile araştırmacıların tarafından sıkça tercih edilmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı, ne de yapılandırılmış görüşmeler kadar esnek olabilmektedir. Tamamen iki farklı uç arasında yer almaktadır. Araştırmacılar için bu esnekliği sağladığı için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları

Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2011). Göreve Yeni Başlayan Özel Dershane Öğretmenlerinin Kurumların- daki Çalışma Koşullarına İlişkin Görüşleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 11 (2), 635-650.

Verilerin Analizi

Veriler **içerik analizi** yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Sosyal bilimler alanında kullanılan ve nitel araştırmaların genelinde sıklıkla yararlanılan içerik analizi, belirli kural/kurallara dayalı dolamalar ile bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği, yinelebilir, sistematik bir tekniktir (Büyüköztürk vd. 2013). “İçerik analizi yapılırken temeldeki işlem, birbirlerine benzeyen verileri belirli başlı kavramlar ve temalarla bir araya getirmek ve tüm bunları okuyucunun anlayabileceği bir şekilde düzenleyerek yorumlamaktır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 227).

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde Yakın Doğu Üniversitesi, Müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilere, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile ‘müzik öğretmen adaylarının, COVID19 pandemisi döneminde uzaktan eğitime yönelik görüşlerine ilişkin cevaplar doğrultusunda görüşleri toplanmıştır. Elde edilen veriler kategori, tema ve alt temalar olarak yorumlanmıştır.

Birinci Alt Amaca Yönelik Bulgular

Birinci alt amaç olan öğrencilerin müzik alan derslerine yönelik görüşleri incelendiğinde 4 adet ana temaya ulaşılmıştır. Bunlar: performansa yönelik bireysel dersler; performansa yönelik toplu dersler; müzik alanı teorik dersleri ve müzik alanı öğretim üyesi/elemanları ile ilişkiler olarak listelenmiştir.

Kategori 1

Müzik Alan Dersleri

Tema 1

Performansa Yönelik Bireysel Dersler

Alt Temalar

-
- Etkili İletişim Sıkıntısı
  - Verimsizlik
  - Planlı ve Düzenli Çalışmaya Yönlenme
  - Teknolojik altyapı yetersizliği
  - Senkronizasyon sorunlu geri dönüt sıkıntısı
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde, performansa yönelik bireysel derslerde yaşanan sıkıntıların etkili iletişim, verimsizlik, teknolojik altyapı yetersizliği ve senkronizasyon ile alakalı olduğu tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise öğrencilerin daha planlı yaşayarak düzenli çalışma alışkanlığı kazandıklarını belirttikleri tespit edilmiştir.

Öğrenci 9: “...Bireysel derslerimizin bu süreçte verimsiz bir şekilde işlendiğini düşünüyorum. Gerek öğretmenden gerek öğrenciden kaynaklı olan internet sıkıntısı yüzünden dersten alınması gereken verim alınmıyor. Seslerin veya hareketlerin karşıya geç gitmesi ve öğretmenin öğrenciyi iyice gözlemleyemeyip faydalı geri dönüt verememesi bu sorunun başında gelir”.

Öğrenci 4: “...Oldukça zor aslında. Gerek internet sıkıntılarının getirmiş olduğu problemler, gerekse etkili iletişim kurabilmek yönünden bizi oldukça zorlayan bir durum. Direkt olarak yanlışa müdahale olayınız dolaylı yollardan gerçekleşiyor”.

Öğrenci 5: “...Başlarda hepimizde zorlanmalar oldu fakat şu durumda herkesin uzaktan eğitime alıştığını düşünüyorum. Ben 4. Sınıfta okuyan bir öğrenci olarak bireysel çalgı ve piyano öğretmenlerimin bana sunduğu bütün bilgiyi aldığımı düşünüyorum. Bu süreçte tek yapmam gereken kendime bir plan oluşturup düzenli bir şekilde çalışmam oldu. Bunu da yaptığımı düşünüyorum”.

Tema 2

Performansa Yönelik Toplu Dersler

Alt Temalar

- Verimsizlik
  - Dersler Arasındaki Verimlilik Farkı
  - Kalabalık şekilde yürütülen derslerdeki kaos
  - Etkileşim Sıkıntısı
  - Toplu Çalma/Söylemenin Oluşturduğu Riskler
  - Derslerin Amacına Uygun Olmaması
  - Düzenli Çalışma Zorunluluğu (Koro dersi için geçerli)
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; performansa yönelik toplu derslerde yaşanan sıkıntıların; genel olarak verimsizlik, dersler arasındaki verimlilik farkı, kalabalık şekilde yürütülen derslerdeki kaos, etkileşim sıkıntısı, toplu çalma/söylemenin oluşturduğu riskler, derslerin amacına uygun olmaması şeklinde

tespitte bulunulmuştur. Verilen olumlu cevaplarda ise; koro öğretmeninin haftalık olarak sisteme kayıt yüklemesi ve öğrencilerden geri dönüt beklemesi; öğrencilere düzenli çalışma zorunluluğu ve alışkanlığı kazandırmıştır.

Öğrenci 1: “... - Koro dersinde pek sıkıntı yaşamıyoruz verim aldığımızı düşünüyorum ama orkestra derslerinde sıkıntılar yaşayabiliyoruz yani koro dersiyle karşılaştığımızda daha az verim aldığımızı düşünüyorum.”

Öğrenci 4: “...Koro dersimiz yönünden pek sıkıntı yaşamamak da orkestra derslerimizde oldukça zorlanıyoruz. Bütünlüğün sağlanması ve herkesin birbirini duyabilmesi açısından yüz yüze yapılmasının verim olarak daha sağlıklı olduğunu düşünüyorum.

Uzaktan eğitimde orkestra ve koro çalışmaları yapmak gerçekten zorlayıcı oluyor. Uzaktan eğitim sürecinde herkesin aynı anda mikrofon ve kamerasını açması bağlantı açısından sıkıntılar oluşturabiliyor. Şu an koro dersimizde herkes bireysel olarak ses kayıtları atmaktadır. Öğretmenimizin oluşturduğu diğer ses gruplarının da olduğu ses kayıtlarıyla biraz da olsa daha verimli olmaktadır. Tabii ki hep beraber okuduğumuz gibi değil ama pandemi sürecinde yapılacak en doğru çalışmanın bu olduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci 9: “... Normal şartlarda toplu aldığımız dersler uzaktan eğitimde olması gerektiği gibi yüz yüze olamıyor. Dersler amacına uygun işlenemediği için öğrencilerin toplu şekilde çalma ve birlikte söyleme becerisinin gelişemediğini düşünüyorum.

Fakat örnek verecek olursam koro dersine çalışmamız için ve geri dönüt vermemiz için sisteme haftalık olarak ses kayıtları yükleniyor. Oradan çok sesli kayıtları dinleyip, üzerine kendi sesimizi okuyarak çalışıyoruz. Bu şekilde ders normal amacına ulaşmış oluyor. Uzaktan eğitime geçmeden önce çoğu öğrenci haftalık çalışmıyordu. Bu sistem sayesinde her hafta ödev yüklemekle yükümlü oldukları için derse olan çalışmaları arttı.

Orkestra dersi için görüşlerim ise dersin verimli geçmediği yönündedir. İnternet ortamında öğrencilerin aynı anda çalması mümkün olmuyor. Haftalık yapılan

derslerde öğretmen öğrencileri sırayla tek tek dinliyor ve değerlendiriyor. Orkestra ortamında ders işlenemediği için ders amacına uygun işlenemiyor.’’

Tema 3

Müzik Alanı Teorik Dersleri

Alt Temalar

- Ödev yoğunluğu.
  - Yorgunluk.
  - Derslere düzenli olarak katılıma yönelme.
  - Verimlilik. (Teorik dersler)
  - Derslerle ilgili materyallere (kayıtlar, ders notları, görseller) kolay ulaşım.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; müzik alanı teorik derslerinde yaşanan sıkıntılarını; genel olarak ödev yoğunluğu ve bu yoğunluğun yarattığı yorgunluk olduğu tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; derslerde düzenli olarak katılıma yönelme ve verilen ödevlerin ders öğretmenine vaktinde ulaştırılması, bu ödevleri rutin olarak yaparken öğrencilerin derslerle ilgili kendilerini geliştirmeye başladıklarını farketmiş olmaları, özellikle müzik alanı teorik derslerinin, uzaktan eğitim sistemi üzerinden daha verimli olduğu ve derslerle ilgili materyallere (kayıtlar, ders notları, görseller) v.b. şeylere kolay ulaşım imkanı olmuştur.

Öğrenci 8: *“...Proje bazında süreç değerlendirilmelerinin uygun bir değerlendirme şekli olduğuna katılıyorum. Fakat birden çok dersin benzeri bir talepte bulunmasının öğrencileri zorladığını gözlemliyorum.”*

Öğrenci 9: *“...Uygulamalı derslere göre daha iyi yönetildiğini düşünüyorum. Öğretmenlerimizin haftalık attıkları ders notalarını ve ödevlerini takip ederek derse katılıyoruz. Diğer derslere göre daha iyi bir öğrenme gerçekleştiriyoruz. Takıldığımız bir yer olduğunda öğretmenlerimizle kolayca iletişime geçebiliyoruz. Fakat her dersten her hafta ödevin olması, beni ödevler dışında başka bir şeyle ilgilenememe sebep oluyor. Normal bir dönemde vize + final sınavı ile değerlendirilirken, bu süreçte haftalık yaptığımız ödevlere göre değerlendirildiğimiz için öğrenciler açısından biraz yorucu oluyor.”*

Öğrenci 3: “...Her hafta düzenli olarak bir önceki dersin tekrarını yapıp daha sonra yeni şeyler öğreniyoruz ve ödevlerle kendimizi geliştirebiliyoruz. Uzaktan eğitim açısından teori dersinin işlenişinde sıkıntı bulmuyorum.”

Öğrenci 5: “...Teori derslerinin uzaktan eğitim sürecinde birçok faydasını gördüm. Derslerde bazen ilgimiz dağılabiliyor ve dersin yarısından fazlasını anlamayıp kaçırıyoruz. Öğretmenlerimiz dersimizin kayıtlarını alıp sisteme yükledikleri için tekrardan girip izleyebilme şansımız bulunuyor. Bu açıdan çok memnunum fakat uzaktan eğitimde sınav yapılmasının zor olmasından ötürü proje niteliği taşıyan birçok ödev veriliyor. Kendi açımdan bu ödevlere yetişmekte bazen zorlanabiliyorum.”

Öğrenci 2: “...Teorik dersler açısından gayet rahat ve verimli oluyor.”

Tema 4

Müzik Alanı Öğretim Görevlileri ile İletişim/Etkileşim

Alt Temalar

- Öğretmen tarafından vaktinde veya geç dönüt verilmesi.
- Geç dönüitten dolayı oluşan iletişim sorunları.
- Öğretmenin materyalleri (kayıt, ders notları, ödev, görsel) v.b. düzenli olarak sisteme yüklemesi.
- Öğrencilerin kendi yoğunluklarına paralel olarak, öğretmenlerin de yoğun olabileceği empatisini kazanmış olmaları.

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; müzik alanı öğretim görevlileri ile iletişim/etkileşiminde yaşanan sıkıntıların; öğretmen tarafından geç dönüt verilmesi ve geç dönüitten dolayı oluşan çeşitli iletişim sorunlarının meydana geldiği tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; öğretmen tarafından vaktinde dönüt verilmesi, öğretmenin materyalleri (kayıt, ders notları, ödev, görsel) v.b. düzenli olarak sisteme yüklemesi ve öğrencilerin kendi yoğunluklarına paralel olarak, öğretmenlerin de yoğun olabileceği empatisini kazanmış olmaları olmuştur.

Öğrenci 6: “...Bazı hocalarımız hemen geri dönüt yapıp yardımcı olurken, bazı hocalarımız ise ya hiç geri dönüt vermeyip ya da çok geri dönüt verdiklerinden dolayı bazı iletişim sıkıntıları yaşamış oluyoruz. Tabii dediğim gibi bu iletişim durumu öğretmenden, öğretmene değişen bir durumdur.”

Öğrenci 9: “...Öğretmenlerimiz bize bu süreçte çok yardımcı olmuşlardır. Sisteme gerekli yönergeleri ve ders notlarını her hafta yüklemişlerdir. Anlaşılmayan bir nokta olduğunda ve onlarla iletişime geçmeye çalıştığımızda bizimle ilgilenip sorunlarımızı çözmüşlerdir.”

Öğrenci 5: “...Pandemi sürecinde uzaktan eğitim öğrenciler için zor olmuş olsa da öğretmenlerimiz için daha da zor olduğunu düşünüyorum. Biz sadece kendi ödevlerimiz ve projelerimizle uğraşırken onlar 20-30 kişinin ses kayıtlarını, videolarını izliyorlar. Zaman açısından öğretmenlerimiz ne kadar yoğun olsa da her zaman iletişim içinde olabiliyoruz. Aklıma takılan soruları çekinmeden soruyorum ve onlarda ellerinden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyorlar.”

İkinci Alt Amaca Yönelik Bulgular

İkinci alt amaç olan öğrencilerin - öğretmenlik mesleği derslerine yönelik görüşleri incelendiğinde 3 adet ana temaya ulaşılmıştır. Bunlar: Derslerin İşlenişi; Bölüm Dışı Öğretim Üyesi/Görevlileri ile İletişim; Müzik Alanı ve Öğretmenlik Mesleği Dersleri Arasındaki Yoğunluk Farkı olarak listelenmiştir.

Kategori 2

Öğretmenlik Mesleği Dersleri

Tema 1

Derslerin İşlenişi

Alt Temalar

-
- Aşırı ödev ve proje yoğunluğu.
  - Geleneksel eğitim metoduna göre öğrenci- öğretmen arasındaki kısıtlı iletişim.
  - Verimlilik.
  - Materyallere kolay erişim.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; müzik eğitimi dışında alınan eğitim bilimleri derslerinin eğitim yoluyla işlenişinde yaşanan sıkıntıların; aşırı ödev ve proje yoğunluğu ve geleneksel eğitim metoduna göre öğrenci – öğretmen arasında kısıtlı iletişim olduğu yönünde tespitite bulunulmuştur. Verilen olumlu cevaplarda ise; uzaktan eğitim modelinde bu tip derslerin daha verimli geçmesi olmuştur.

Öğrenci 1: *“...Bu dersleri genelde daha çok kişi alıyor yani müzik bölümü haricinde bir çok bölümden bireyler bu dersleri almakta bazen projeler yapıyoruz bazen quizler yaparak derslerimizi işliyoruz bazen yorucu bir süreç olsa da genel olarak verim aldığımız ve güzel bir süreçti.”*

Öğrenci 3: *“...Ders sonrası devamlı proje ödevleri verilmesiyle olması gerektiğinden fazla uğraşmaktayız. Ders yoğunluğundan dolayı sürekli bilgisayar başında olmanın sağlığınıza zarar verdiğini düşünüyorum.”*

Öğrenci 4: *“...Çoğunlukla bu derslerimize oldukça kalabalık girdiğimiz için gruplar halinde projeler ya da belli zaman aralıklarında yapmış olduğumuz quizler tarzında eğitimimizi gerçekleştirdik. Biraz yorucu olsa da bizim için güzel bir süreçti.”*

Öğrenci 7: *“...Yazılı şekilde işlenen bu derslerin bölüm dersleri gibi biraz daha verimli geçtiğini fakat her zamanki gibi öğretmen öğrenci iletişimini kısıtladığını düşünüyorum.”*

Öğrenci 5: *“...Müzik eğitimindeki teorik derslerde bahsettiğim gibi bazı zamanlarda derse olan ilgimiz, dikkatimiz dağılabiliyor. Derslerin kayıt altında yapılması daha sonradan istediğimiz kadar izleme şansını sunuyor. Bu açıdan oldukça verim almaktayım.”*

Öğrenci 6: *“...Yüz yüze eğiminin işleniş şekline göre daha yoğun ve daha disiplinli geçmektedir. Konular daha geniş kapsamlı olmaktadır ve öğretmenlerimizin verdikleri kaynaklara daha kolay ulaşabiliyoruz.”*

Öğrenci 9: “...Bölüm derslerimizde olduğu gibi bizden haftalık ödevler ya da projeler istenildi. Öğretmenlerimiz haftalık ders notlarını sisteme yükleyerek bizlere yardımcı oldular. Bazı hocalarımız sisteme birden fazla kaynak yükleyerek de daha çok bilgiye ulaşmamızı sağladılar.”

Tema 2

Bölüm Dışı Öğretim Üyesi/Görevlileri ile İletişim

Alt Temalar

- Geç geri dönüt.
  - Fazla katılımdan dolayı iletişim sorunu.
  - Kısmi verimlilik.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; müzik eğitimi dışında alınan eğitim bilimleri derslerini yürüten bölüm dışı öğretim elemanları ile iletişim düzeyi incelendiğinde yaşanan sıkıntılar; geç geri dönüt ve fazla katılımdan dolayı iletişim sorunu olduğu tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; bir kısım öğrenci iletişim konusunda verimsizlik, bir kısım öğrenci ise gayet verimli olduğu yönündedir. (yani kısmen verimlilik saptanmıştır.)

Öğrenci 2: “...Hepsinin grupların da biz öğrenciler varız hocalar yok bir sorumuz veya sıkıntımız olduğunda geri dönüş almamız 1-2 gün sürüyor.”

Öğrenci 9: “...Ders içinde bir sorumuz olduğunda cevaplıyorlar fakat ders dışı gerek ödevlerle gerekse sınav ile ilgili bir şey sormak için mail attığımızda geri dönüş yapmıyorlar.”

Öğrenci 6: “...Bölüm dışı hocalarımızdan bazıları hemen geri dönüt yapıp, iletişimde kalabilmek için ders dışında herhangi bir uygulamada grup açıp bizlerle iletişimde olurken ya da ofis saati yaparak problemlerimizi çözerken bazı hocalarımız ise hiçbir yerden hiçbir şekilde geri dönüt vermeyip iletişime girmemektedirler.”

Öğrenci 5: “...Müzik bölümü öğretmenlerim dışında eğitim bilimleri derslerinde hocalarımla pek fazla iletişim kurmamı gerektirecek bir sorunla karşılaşmadım. Öğretmenlerimiz zaten Uzaktan Eğitim sayfamızda derslerinin bulunduğu kısımda bize gerekli bilgileri verdiler. Herhangi bir sıkıntı veya sorunum olduğunda mail atarak onlarla iletişim içinde oldum.”

Tema 3

Müzik Alanı/Öğretmenlik Mesleği Dersleri Arasındaki Uygunluk/Yoğunluk Farkı

Alt Temalar

-
- Aşırı ders yükü
  - Müzik alanıyla ilgili olmayan ders olduğu düşüncesi.
  - Eğitim sürelerinin yetersizliği
  - Eğitim bilimleri derslerinin, alan derslerine nazaran daha yoğun ve geniş kapsamlı tutulması.
  - Eğitim bilimleri derslerinin kısmi olarak faydalı olabileceği düşüncesi.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; müzik eğitimi dışında alınan eğitim bilimleri derslerinin içeriklerinin, müzik öğretmen adaylarına uygun şekilde hazırlanmasına yönelik yaşanan sıkıntıların; aşırı ders yükü, müzik alanıyla ilgili olmayan ders olduğu düşüncesi, eğitim sürelerinin yetersizliği ve eğitim bilimleri derslerinin, alan derslerine nazaran daha yoğun ve geniş kapsamlı tutulması olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; eğitim bilimleri derslerinin kısmi olarak faydalı olabileceği düşüncesi olmuştur.

Öğrenci 1: “...Müzik öğretmeni adayları için bazı aldığımız derslerin içeriklerinin fazla ayrıntılı olduğunu daha geniş kapsamlı olduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci 7: “...Bazı derslerin gerekli olduğunu düşünürken bazı dersleri neden gördüğümüzü hatta bazı derslerin neden müzik ile ilgili derslerin önüne geçtiğini düşünüyorum.”

Öğrenci 2: “...Alanımızla ilgisi olmayan çok ders var.”

Öğrenci 4: “...Müzik öğretmen adayı için bazı derslerin oldukça geniş kapsamlı, bazı derslerimizin ise bölümümüz için eğitim sürelerinin yetersiz olduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci 6: “...Uygun olarak hazırlandığını düşünmüyorum çünkü bazı hocalarımız ders konularını çok ağır ve çok geniş kapsamlı tutmaktadırlar. Bu da bizim başarı oranımızı düşürüp, strese sokmaktadır. Her bölümün ders yoğunluğuna ve bölümüne göre ders konularımızın işlenişi yapılmalıdır bence.”

Öğrenci 8: “...Ortak fakülte dersleri oldukları için içeriğindeki konuların herkesin anlayacağı şekilde kısmi olarak sadeleştirildiğine inanıyorum. Bu derslerin müzik öğretmen adayları tarafından takibini zorlaştıracak bir etken bulundurduğunu düşünmüyorum.”

Öğrenci 9: “...Hayır, düşünmüyorum. Bu dersleri diğer bölümlerle ortak aldığımız için ayrı olarak bizim bölüme uygun bilgiler verilmiyor. Fakat verilen bilgilerden bizde yararlanıyoruz.”

Üçüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular

Üçüncü alt amaç olan teknik altyapı ile ilgili görüşler incelendiğinde; 10 adet ana temaya ulaşılmıştır. Bunlar; internet altyapısı ve bağlantı kalitesi, eğitim içeriklerine hangi teknolojik aygıt ile erişim sağlandığı, uzaktan eğitimde kullanılan portal (UZEBİM) ile ilgili görüşler, öğretmenler tarafından hazırlanan içeriklerin yani ders videoları, duyurular, hatırlatmalar ve ders notlarının düzenli bir şekilde portala yüklenip - yüklenmediği, portal ile ilgili yapılan bilgilendirmelerin yeterliliği, bölüm asistanları, bölüm başkanı ile kurulan iletişim kalitesi/düzeyi, portal’da yaşanabilecek teknik sorunlarda verilen destek yeterliliği/ yetersizliği, portal üzerindeki ödevlerin yapılma aşamasında/yüklenmesinde sorun yaşanıp yaşanmadığı ve çevrimiçi sınavlara katılırken yaşanan zorluk derecesi şeklinde listelenmiştir.

Kategori 3

Teknik Altyapı

Tema 1

İnternet alt yapısı ve bağlantı kalitesi.

Alt Temalar

- Yetersiz internet alt yapısı.
  - Düşük bağlantı kalitesi.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; uzaktan eğitim sürecinde internet alt yapısı ve bağlantı kalitesi konusundaki sıkıntılar; yetersiz internet alt yapısı ve düşük bağlantı kalitesi olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu bir cevap saptanamamıştır.

Öğrenci 1: “...Bazı aksilikler dışında bir sorun olmadığını düşünüyorum yeterli buluyorum.”

Öğrenci 2: “...Kesinlikle hayır.”

Öğrenci 3: “...Yeterli bulmadım.”

Öğrenci 4: “...Hayır. Bu konunun geliştirilmesi gerektiği düşüncesindeyim.”

Öğrenci 5: “...Uzaktan eğitim sürecinde havaların rüzgarlı veya yağmurlu olduğu zamanlarda bağlantı kalitesinde sıkıntılar yaşadım. Evin internetinden kaynaklanan sıkıntılar olduğunda cep telefonumdan derslere bağlandım.”

Öğrenci 6: “...Hayır bulmadım.”

Öğrenci 7: “...Bu tamamen bireylerin kullandığı internete bağlı ama adamızın internet kapasitesini düşündüğümüz zaman yeterli değil.”

Öğrenci 8: “...Dönemsel olarak halen bağlantılarda sıkıntılar meydana gelse de, ağırlıklı olarak yeterli buluyorum.”

Öğrenci 9: “...Herkesin bulunduğu yer ve internet hızı farklı olduğu için derste zaman zaman kopmalar yaşanıyor. Bağlantı kalitesi kesinlikle yeterli değil.”

Tema 2

Eğitim içeriklerine ulaşım için kullanılan teknolojik aygıtlar.

Alt Temalar

-
- Telefon
  - Tablet
  - Dizüstü/masaüstü bilgisayar.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde; uzaktan eğitim sürecinde, okul tarafından sağlanan uzatan eğitim içeriklerine sağlanan teknolojik aygıtlar; telefon, tablet, dizüstü ve masaüstü bilgisayar şeklinde tespit edilmiştir.

Öğrenci 2: “...*Telefon ve tablet.*”

Öğrenci 5: “...*Uzaktan eğitim sürecinde genel olarak bilgisayarım ile derslere katıldım. Bazı zamanlarda ise cep telefonumdan derslere katıldım.*”

Öğrenci 8: “...*Laptop ve cep telefonu.*”

Tema 3

UZEBİM portalı ile ilgili görüşler.

Alt Temalar

-
- Erişim sıkıntısı.
  - Mevcuttan daha geliştirilmesi gerektiği düşüncesi. (kullanışlılık açısından).
  - Verimlilik (UZEBİM).
  - Memnuniyet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinden, üniversitenin kullanmakta olduğu UZEBİM portalı ile ilgili sıkıntılarının; erişim sıkıntısı, mevcuttan daha da geliştirilmesi gerektiği yönünde tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; gayet verimli ve memnuniyet verici olduğu yönündedir.

Öğrenci 8: “...Kişisel bilgilerim doğru olduğu halde sıklıkla UZEBİM üzerinden öğrenci girişi yaparken sorun yaşıyorum. Okul mail adresimi kullanmama rağmen, halen erişim isteği istemem gerekebiliyor. Hatta okul maili ile yaptığım erişim istekleri ilgili dersin öğretim elemanına ulaşmadığı için gmail adresim üzerinden istekte bulunmam gerekebiliyor.”

Öğrenci 6: “...Güzel bir portal kullanılabilirlik açısından daha da geliştirilirse daha iyi olacaktır.”

Öğrenci 4: “...Verimli bir program. En azından kaçırılan dersleri daha sonra izlemek mümkün.”

Öğrenci 5: “...Uzaktan eğitim sürecinde üniversitemizin kullanmış olduğu UZEBİM portalından oldukça memnunum. Sistemde olabilecek her türlü sorunla ilgili bilgilendirmeler bulunuyor.”

Tema 4

Eğitim İçeriklerinin Portal’a Yüklenme Sıklığı

Alt Temalar

-
- Bazı içeriklerin düzensiz olarak yüklenmesi (öğretmen tarafından).
  - İçeriklerin düzenli takibi için bildirim sistemi olması gerektiği düşüncesi.
  - Hayır
  - Evet
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde, öğretmenler tarafından hazırlanan ders videoları, duyurular, hatırlatmalar ve ders notlarının düzenli olarak portal’a yüklenmesi açısından yaşanan sıkıntıların; öğretmen tarafından, bazı içeriklerin portal’a düzensiz olarak yüklenmesi, içeriklerin düzenli takibi için bildirim sisteminin olmaması yönünde tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; bir sorun yaşanmadığı ve içeriklerin zamanında portal’a yüklendiği yönünde olmuştur.

Öğrenci 9: “...Bölüm hocalarım tarafından düzenli olarak yüklendi. Fakat bazı eğitim derslerimizde yeterli düzeni göremedim.”

Öğrenci 7: “...Evet fakat bir öğrenci olarak takip etmek bazen zorlaşıyor. Sistemde herhangi bir bildirim sistemi olsa daha iyi olabilirdi.”

Öğrenci 3: “...Ders notlarının zamanında girildiğini düşünmüyorum.”

Öğrenci 2: “...Evet, yüklendi.”

Tema 5

Sosyal medya hesapları üzerinden yapılan bilgilerin yeterlilik derecesi.

Alt Temalar

-
- Yeterli değil.
  - Geç geri dönüt.
  - Evet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde, üniversitenin/bölümün resmi sayfası veya sosyal medya hesapları üzerinden yapılan bilgilerin yeterli olup olmadığı yönündeki sıkıntıların; yeterli olmadığı ve bilgilerin bazı zamanlarda geç yapıldığı, vaktinde geri dönüt yapılmadı yönünde tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; bilgilendirmelerin gayet açık ve tam zamanında yapıldığı yönünde olmuştur.

Öğrenci 3: “...Bilgileri açık ve yeterli bulamadım.”

Öğrenci 9: “...Hayır değildi. Bahar dönemine nasıl başlayacağımız konusunda bile son haftaya kadar kimsenin bilgisi yoktu. Çok geç geri dönütler aldık.”

Öğrenci 5: “...Bölümümüzün Facebook grubunda her türlü bilgilendirmeler yapıldı. Oldukça yeterliydi. Uzaktan eğitime ilk geçildiği zaman herhangi bir sıkıntı yaşamadım.”

Öğrenci 8: “...*Kendi bölümümüzün facebook üzerinden yapmış olduğu bilgilendirmeleri yeterli buluyorum.*”

Tema 6

Bölüm asistanları ile iletişim.

Alt Temalar

-
- Bazen.
  - Evet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde bölüm asistanları ile iletişimde; bazı zamanlarda sorun yaşandığı tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; genel olarak iletişim kurulabildiği yönündedir.

Öğrenci 7: “...*Bazen.*”

Öğrenci 5: “...*Uzaktan eğitim sürecinde bölüm öğretmenlerimle kurabildiğim gibi bölüm asistanlarıyla da oldukça rahat iletişim kurdum.*”

Tema 7

Bölüm başkanı ile iletişim.

Alt Temalar

-
- Bazen.
  - Evet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde bölüm başkanı ile iletişimde; bazı zamanlarda sorun yaşandığı tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; genel olarak iletişim kurulabildiği yönündedir.

Öğrenci 7: “...*Bazen.*”

Öğrenci 9: “...*Evet, bir sorunumuz olduğunda büyük bir içtenlikle bizlere yardımcı oldu.*”

Öğrenci 5: “...Öğretmenimiz ne kadar yoğun olsa da bütün sıkıntılarımızı çözmemizde yardımcı oldu. Rahatlıkla iletişim kurabildim.”

Tema 8

Teknik Destek Sağlayıcılığı

Alt Temalar

- Zor da olsa evet.
  - Evet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sisteminde sorun yaşanması durumunda teknik destek alınırken, nadir olarak zor bir şekilde iletişime geçilerek destek alınabildiği tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; genel olarak bir sorun yaşanmadığı ve destek alınabildiği yönündedir.

Öğrenci 6: “...Zor bir şekilde iletişime geçebilsem de evet.”

Öğrenci 5: “...Sistemde herhangi bir sorun yaşamadığım için teknik desteğe başvurmadım.”

Öğrenci 3: “...Evet.”

Tema 9

Uzaktan eğitim sisteminde ödev yaparken veya sisteme yüklerken yaşanan sorunlar

Alt Temalar

- Bazen
  - İlk zamanlar
  - Evet
  - Hayır
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sisteminde ödev yaparken veya sisteme yüklerken yaşanan sıkıntılar; bazen, ilk zamanlar, çok kez

olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; kısmen sorun yaşanmadığı yönünde olmuştur.

Öğrenci 1: “...Bazen yaşadım.”

Öğrenci 2: “...İlk zamanlar sorun yaşadım.”

Öğrenci 6: “...Evet çok kez yaşadım.”

Öğrenci 5: “...Hayır, herhangi bir sorun yaşamadım.”

Tema 10

Çevrimiçi sınavlar

Alt Temalar

- Safa exam browser uygulama sorunu.
  - Bazen.
  - SEB sistem sorunu.
  - Evet.
  - Hayır.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; çevrimiçi sınavlara katılırken, safa exam browser uygulamasında, SEB sistem kılavuzlarında, genel olarak bazen ve sürekli olarak sıkıntı yaşandığı tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; sorun yaşanmadığı yönünde olmuştur.

Öğrenci 5: “...Okulumuzun kullanmakta olduğu Safa Exam Browser uygulamasıyla yapılan sınavlarda bilgisayarım bu programı kaldırmadı. Bu sebepten ötürü arkadaşımın bilgisayarıyla sınavıma katıldım.”

Öğrenci 4: “...Bazen.”

Öğrenci 8: “...Evet. SEB sistemine yönelik hazırlanan kılavuzların yetersiz kalışının birçok öğrenciyi olumsuz etkileyen sonuçlar doğurduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci 9: “...Evet yaşadım. Güz dönemi “Eğitimde Araştırma Yöntemleri” dersinin final sınavına SEB uygulamasındaki sorun yüzünden katılamadım. Sorunu bildirmek için ilgili hocama ulaştığımda geri dönüt de alamadım. Ve bütünleme sınavına girmek zorunda kaldım. Bütünleme sınavına kadar “Ya yine sınava giremezsem?” korkusu ve stresiyle 2 hafta geçirdim.”

Öğrenci 2: “...Hayır.”

Dördüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular

Dördüncü alt amaç olan iki dönem arasındaki farklılıklar ile ilgili görüşler incelendiğinde; 3 adet ana temaya ulaşılmıştır. Bunlar uzaktan eğitim hakkındaki görüşler, hissedilen stres, kaygı, yetersizlik, baskı v.b. psikolojik etmenler, geleneksel eğitim sürecinden, uzaktan eğitim sürecine geçişte öğrenci üzerindeki etki durumu, müzik öğretmen adaylarının uzaktan eğitimde aldığı derslerin sonucunda kazanacağı yetkinlik/nitelik düzeyi ve uzaktan eğitimde derslerin işleniş esnasında öğretim görevlileri ile yaşanan deneyimler şeklinde listelenmiştir.

Kategori 4

İki dönem arasındaki farklar.

Tema 1

İki Dönem Arasındaki Motivasyon Farklılıkları.

Alt Temalar

-
- Düşük motivasyon.
  - Değişken motivasyon.
  - Her iki dönem arasında, öğrencide gerileme olduğu düşüncesi.
  - Yüksek motivasyon.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde 2019-2020 bahar dönemi ile 2020-2021 güz döneminde eğitime yönelik motivasyon farklılıklarından dolayı meydana gelen sıkıntılar; bir kısım öğrencinin düşük motivasyonla eğitimine devam ettiği, bir kısım öğrencinin değişken, inişli – çıkışlı bir motivasyonla eğitimine ettiği, her iki dönem arasında, öğrencide gerileme olduğu

düşüncesi olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; yine bir kısım öğrencinin motivasyonunda bir değişiklik olmadan mevcut motivasyonunu devam ettirerek, veya mevcuttan daha yüksek motivasyonla eğitimine devam ettiği görülmüştür.

Öğrenci 8: “...2020-2021 güz döneminde motivasyonumda kısmi bir azalma olduğunu söyleyebilirim.”

Öğrenci 2: “...Uzaktan eğitim sürecinde kesinlikle motivasyonum düştü.”

Öğrenci 5: “...Evet, oldu. Uzaktan eğitimin ilk zamanlarında motivasyonum oldukça düşüktü. Fakat şu an mezun olacak olmamın da getirdiği sevinçle motivasyonum oldukça yüksek.”

Öğrenci 6: “...Motivasyon açısından sürekli bir iniş çıkışlarım oldu. İyi yönleri olduğu gibi kötü yönleri de olduğundan dolayı motivasyonum sürekli değişkenlik gösterdi. Yüz yüze ben daha çok motive olabiliyorum.”

Öğrenci 7: “...Gerileme oldu.”

Tema 2

Öğretim Görevlilerinin Ders İşleyişlerindeki Farklılıklar.

Alt Temalar

-
- Kısmen
  - Pek olmadı
  - Evet
  - 2019-2020 bahar dönemine göre daha tecrübeli olduklarından dolayı dersin İşleyinde farklılık.
  - Hibrit eğitim seçeneği
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; öğretim elemanlarının 2019-2020 bahar dönemi ile 2020-2021 güz döneminde dersleri işleyişlerindeki farklılıklarla, öğrenciler tarafından kısmen, pek olmadı, evet ve 2019-2020 bahar dönemine göre daha tecrübeli olduklarından dolayı derslerin işleyişinde farklılık olduğu yönünde tespit edilmiştir. Olumlu cevaplarda ise; hibrit eğitim seçeneğinin kendilerine sunulmuş olması yönündedir.

Öğrenci 1: “...Kısmen.”

Öğrenci 2: “...Pek olmadı.”

Öğrenci 5: “...Çok büyük bir farklılık olduğunu düşünmüyorum. Derslere planlanıp başlandığı için ilk başta nasılsa şu anda öyle devam ediyor.”

Öğrenci 6: “...Hocalarımız bahar dönemine göre daha tecrübelendiklerinde geçişe uyum sağlaya bildiklerinde ötürü farklı bir ders işleyişi olmuştur.”

Öğrenci 9: “...Evet, oldu. Bahar döneminde orkestra, piyano ve bireysel çalgı gibi uygulamalı derslerimiz online gerçekleşmişti. Ama güz döneminde okulumuz bize “Hibrit Eğitim Modeli” sundu. Bunu seçen öğrenciler bölümümüzün uygulamalı derslerine yüz yüze katıldı. Diğer derslerde ise öğretmenlerimizin ders işleme yöntemleri değişmedi.”

Tema 3

Öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme Yaklaşımları.

Alt Temalar

-
- Evet.
  - Kısmen.
  - Hayır.
  - Proje odaklı değerlendirmeler.
  - Yüz yüze eğitim sürecinde verilen ödev sayısının 1 veya 2 adet iken, online eğitim sürecinde her hafta ödev verilmesi. (geleneksel eğitime oranla, online eğitimdeki ödev yoğunluğu).
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; öğretim elemanlarının 2019-2020 bahar dönemi ile 2020-2021 güz döneminde derslerin ölçme-değerlendirme yaklaşımlarındaki farklılıklarla ilgili; evet, kısmen, hayır olarak cevaplar verilmiştir. Öğretmenler tarafından Online eğitim'e geçişte proje odaklı değerlendirmelere yer vermesi, ödev yoğunluğunu artırmıştır. Yüz yüze eğitim sürecinde verilen ödev sayısının 1 veya 2 adet iken, online eğitim sürecinde her hafta ödev verilmesi öğrencilerin daha yoğun bir ödev temposuna girmesine sebebiyet vermişti. Bu da öğrenci tarafında zorlayıcı bir etmen olarak saptanmıştır.

Öğrenci 2: *"...Evet, oldu. Ortak aldığımız eğitim bilimleri derslerinde yüz yüze eğitim sürecinde 1-2 ödev yapıyorken şimdi her hafta ödev veriliyor."*

Öğrenci 8: *"...Kısmi olarak, evet."*

Öğrenci 5: *"...2019-2020 Bahar Döneminde uzaktan eğitime yeni geçildiği için proje odaklı değerlendirmeler yapıldı fakat 2020-2021 Güz Döneminde sınavlarımız online şekilde gerçekleşti."*

Öğrenci 9: *"...Hayır olmadı. Uygulama derslerinde yine vize-final sınavı olarak değerlendirilmeye devam edildi. Eğitim dersleri ve bölümün teorik derslerinde ise haftalık ödevler ya da projeler değerlendirildi."*

Beşinci Alt Amaca Yönelik Bulgular

Dördüncü alt amaç olan iki dönem arasındaki farklılıklar ile ilgili görüşler incelendiğinde; 3 adet ana temaya ulaşılmıştır. Bunlar uzaktan eğitim modeli ile ilgili görüşleri, psikolojik durum farklılıkları, adaptasyon düzeyi, olumlu/olumsuz deneyimleri, geleneksel eğitim sürecinden – uzaktan eğitim modeline geçişin öğrenci ve öğretim görevlilerine etkileri, uzaktan eğitim modeli içerisinde eğitim almış/mezuniyet aşamasında olan öğrencilerin, öğretmen oldukları zaman yetkin ve nitelikli öğrenciler olarak yetişip – yetişemeyeceği, öğrencilerin öğretim görevlileri ile ilgili yaşadıkları deneyimler, yapılan online sınav uygulamaları hakkındaki görüşlerini, uygulamalı ve teorik derslerin ölçme- değerlendirme süreçleri ile ilgili

görüşlerini, uzaktan eğitime geçiş sürecindeki adaptasyon düzeylerini ve öğrencilerin bu süreç içerisinde yaşadıkları sorunların dikkate alınıp, hızlıca çözüme ulaştırılıp – ulaştırılmadığı şeklinde listelenmiştir.

Kategori 5

Uzaktan eğitim süreci hakkındaki görüşler.

Tema 1

Alta Temalar

- Uzaktan eğitimin uygulamalı bölümler için uygunsuzluğu/teknolojik altyapı yetersizliği.
  - Verimsizlik
  - Öğrenci- öğretmen iletişimsizliği (uzaktan eğitim modelinde) aşırı ödev yoğunluğu
  - Odaklanamama (teorik derslerde, geleneksel eğitim metodunda öğrencinin odaklanamaması).
  - İçeriklere kolay ulaşabilme imkanı
  - Sürdürülebilirlik
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim hakkındaki görüşlerle alakalı sıkıntıların; uzaktan eğitimin uygulamalı bölümler için uygunsuzluğu ve teknik altyapının yeterli olmadığı ve buna bağlı olarak öğrenci tarafında verimsizlik oluşturduğu, öğrenci-öğretmen iletişimsizliği, uzaktan eğitim modeli üzerinden eğitim verildiği için aşırı ödev yoğunluğu olduğu tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; geleneksel eğitim metodunda, öğrencinin sürekli/belirli zamanlarda teorik derslere odaklanamayıp, uzaktan eğitim modelinde içeriklere kolay ulaşabilme imkanı olduğundan, derslere daha odaklı olduğu saptanmıştır. Teknik altyapıda teknik aksaklıklar yaşanmadığı takdirde, derslerin uzaktan eğitim olarak devam edilmesi, öğrenci tarafından kabul edilebilmesi yönünde olmuştur.

Öğrenci 9: “...Öğretmenlerimiz ve bölümümüz tarafından bu sürecin iyi yönetildiğini düşünüyorum. Fakat bizim bölümümüzde uygulamalı dersler olduğu

için olması gerektiği gibi derslerimizi işleyemiyoruz. Uzaktan yapılan canlı derslerde öğretmen-öğrenci iletişimi yeterli olmuyor. Çalgı derslerinde öğretmenler öğrencilerin yanlışlarını bazen gözden kaçırabiliyor ve bu maalesef düzeltilemiyor. ”

Öğrenci 3: “ ...Dersleri verimli şekilde dinleyemediğimizi düşünüyorum. Ve gereğinden fazla ödevler verilmesiyle sürekli bilgisayar başında olmanın sağlığınıza zarar verdiğini düşünüyorum. ”

Öğrenci 5: “ ...Ben bu süreçten oldukça memnunuz. Okula gittiğimde teori derslerinde alamadığım verimi şu an alabiliyorum. Bazı derslerde ilgim, odağım çok çabuk dağılabiliyordu. Uzaktan eğitim sürecinde de dağılıyor fakat dersin kaydını tekrar izleme şansım olduğu için zorlanmıyorum. ”

Öğrenci 6: “ ...İyi ve faydalı yönleri olduğu gibi, kötü ve zorlayıcı yönleri de bulunmaktadır. Eğer teknolojik alt yapı iyi olup, internet alt yapısı daha iyi olursa daha güzel geçebilir uzaktan eğitim süreci. ”

Tema 2

Uzaktan Eğitim Sürecinde Hissedilenler.

Alt Temalar

- Zorlanma.
  - Adaptasyon.
  - Stres, endişe, kaygı ve tedirginlik.
  - Verimsizlik
  - Özgüven hissi.
  - Düzenli çalışmaya yönelme.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin hissettikleri; ilk başlarda ve zaman zaman zorlanma, üniversiteden uzaklaşma hissi, stres, endişe, kaygı ve tedirginlikle birlikte bu psikolojik etkilerden dolayı, uygulamalı bir bölüm okuduklarından ötürü, aşırı ödev yoğunluğu ile birlikte, özellikle ezber odaklı bir yaklaşımın getirdiği zorlukların verimsizlik yarattığı

yönünde tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplar ise; uzaktan eğitim modelinde öğrenci tarafından yapılan araştırmaların kazandırdığı özgüven hissi ve birçok konuda bilgi edinmesine sebebiyet vermiştir. Bunun dışında haftalık olarak verilen ödevlerden dolayı, öğrenciler düzenli olarak çalışmaya yönelmiştir.

Öğrenci 2: “...*Stres, endişe ve kaygı.*”

Öğrenci 1 : “...*İlk başta zorlandım ama şu an çok iyi adapte olmuş durumdayım.*”

Öğrenci 7: “...*Üniversiteden uzaklaştığımı hissettim.*”

Öğrenci 8: “...*Aktif bir katılımcı olmak yerine, daha çok öğretmen merkezli bir anlatımı beraberinde getirdiği ezber odaklı bir yaklaşım ile kısıtlanmamıza neden oldu. Performans derslerinin uzaktan işlenmesi ve daimi olarak hazırlanması istenen projelerin sayıca fazla oluşu; yer yer geçirilen sürecin daha verimsiz bir şekilde ilerlemesine sebep oldu.*”

Öğrenci 5: “...*Uzaktan eğitimin ilk zamanlarında oldukça tedirgindim.*

Öğrenebilecek miyim, herhangi bir sıkıntı olacak mı diye çok düşünüyordum fakat daha sonrasında uzaktan eğitimin benim için daha iyi olduğunu düşünmeye başladım.”

Öğrenci 9: “...*Her hafta ödev verilmesinden dolayı ödevlerimi yetiştirememeye kaygısı yaşadım. Fakat ödevler sebebiyle daha düzenli çalıştığım için daha başarılı olup kendimi mutlu hissettim.*”

Tema 3

Öğrencileri en çok etkileyen olumlu/olumsuz deneyimler.

Alt Temalar

- Okula fiziki olarak gidememenin yarattığı verimsizlik.
  - Ders saatlerinin fazlalığı.
  - Ödev yoğunluğunun yarattığı yetiştirememe kaygısı ve buna bağlı olarak bölüm derslerine yeterince ağırlık verilememesi.
  - Uzaktan eğitim sürecinde alınan teorik derslerin, uygulamalı derslere ayrılan zamanı etkilemesi.
  - Düzenli beslenememe/özel hayata vakit ayıramama.
  - Teknik altyapı yetersizliğinin ve teknik sorunların başarıyı etkilemesi.
  - Toplu bölüm derslerindeki uyumsuzluk ve bütünlüksüzlük.
  - Verimlilik.
  - Uygulamalı derslere daha fazla vakit ayırma.
  - Uzaktan eğitimde haftalık olarak ve düzenli çalışmanın kalıcılığı.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; öğrencileri en çok etkileyen olumlu ve olumsuz deneyimlerin; okula fiziki olarak gidememenin yarattığı verimsizlik, ders saatlerinin fazla olması, ödev yoğunluğunun yarattığı yetiştirememe kaygısı ve buna bağlı olarak bölüm derslerine yeterince ağırlık verilememesi, uzaktan eğitim sürecinde alınan teorik derslerin uygulamalı derslere ayrılması gereken zamanı etkilemesi, bu yoğun temponun düzenli beslenememe/özel hayata vakit ayıramama, teknik altyapı yetersizliği ve teknik sorunların başarıyı kötü yönde etkilemesi, toplu bölüm derslerinde uyumsuzluk ve bütünsüzlüğün öğrencilerin üzerinde kötü etki yarattığı tespit edilmiştir. verilen olumlu cevaplarda ise; uzaktan eğitimin gayet verimli olduğu, okula fiziki olarak gidilmediği için, uygulama derslere daha fazla vakit ayrılabilindiği ve yine uzaktan eğitimde haftalık olarak ve düzenli çalışma zorunluluğunun öğrencilerin daha kalıcı olduğu yönünde olmuştur.

Öğrenci 2: “...Ödevlerin yoğunluğundan dolayı onları yetiştirme kaygısı ve bundan dolayı bölüm derslerime ağırlık veremem den kaynaklı müzikal performansımın düşmesi.”

Öğrenci 1: “...Olumlu deneyim olarak aslında uzaktan eğitimle de güzel verim aldığımızı düşünüyorum yorucu ve çalışma gerektiren bir bölümde okuduğumuz için ders saatlerimiz biraz fazlaydı ve yeterince düzenli beslenemiyorduk ve ben kendi adıma toplu bir yerde kaldığım için uygulama derslerime çok önem veremiyordum bu şekilde daha çok önem verebiliyorum olumsuz olarak sadece uygulama derslerimizde ufak pürüzler haricinde bir olumsuz bir deneyim olduğunu düşünmüyorum.”

Öğrenci 4: “...Olumlu deneyimler arasında oldukça yorucu bir bölümde okuduğumuz için ders saatlerimiz baya uzun sürüyordu. Bunun yanında düzensiz beslenme alışkanlıkları ve okula gelebilmek için mesafe koşulları vardı. Sanırım bunları düzene koyabilmek en olumlu etkenlerimden bazıları. Olumsuz deneyimlere örnek verilecekte olursak, daha öncede belirttiğim gibi toplu bölüm derslerimizde uyumsuzluğun ve bütünsüzlüğün baskın olması.”

Öğrenci 5: “...Sınavım olduğu için Safe Exam Browser adlı uygulamayı indirdim. Daha sonra bir sıkıntı olup olmadığına bakmak için defalarca programa baktım. Bir sıkıntısı yoktu fakat sınavın olduğu sabah program sınavımın açılmasına izin vermedi. Ben o gün sınava giremeyip telaftı sınavına kaldım. Programın Windows 7’den açılmayacağına bilgisinin bize verilmesi gerekirdi diye düşünüyorum. Zaten kimse programı kullanmadığı için sınav sabahı yaşanan telaş onlarında düşük not almasına sebep oldu. Daha önceden birkaç kez denenip sınavımız o şekilde yapılırdı daha sağlıklı olurdu.”

Öğrenci 6: “...Olumlu açıdan evde olduğumdan dolayı ders süresince derslerime daha iyi odaklana bildim, kaçırdığım ders olduğunda rahatlıkla tekrarına ulaşabildim. Teorik dersler açısından daha faydalı bir süreç oldu. İstedğim her yerden dersime yapabilmem. Olumsuz yönleri internetlerin sürekli kopması, elektriklerin gitmesi durumunda derse ve sınava giremedim. Bilgisayarımın olmaması ben aşırı zorladı. Telefonumu kullandığımda ise şarjın bitmesi gibi olumsuz deneyimleri olmaktadır.”

Öğrenci 7: “...Dersleri evde bilgisayar başında işlemek ne kadar daha rahatlık olarak iyi olsa da verim olarak kötü bir durum.”

Tema 4

Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrenciler Üzerindeki Etkileri.

Alt Temalar

- İlk başta zorlanma.
  - Belirsizlik ve kaygı hissi.
  - Alışamama.
  - Uygulamalı derslerde zorlanma.
  - Öğretim görevlilerinin öğrencileri gözlemlememesi.
  - Adaptasyon.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; geleneksel eğitim sürecinden, uzaktan eğitim sürecine geçişin öğrenciler üzerinde oluşturduğu sıkıntılar; ilk başta zorlanma, belirsizlik ve kaygı hissini akabinde alışamama, uygulamalı derslerde zorlanma ve öğretim görevlilerinin öğrencileri gözlemlememesi olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; öğrencilerin genel olarak adapte olabildiği yönündedir.

Öğrenci 1: “...Biraz zorlandık ama zamanla adapte olduk.”

Öğrenci 2: “...Kötü. Belirsizlik ve kaygı oluşturdu.”

Öğrenci 6: “...Zorlayıcı ve kötü yönde etkiledi ilk 2019- 2020 bahar döneminde ortalamam düştü daha sonra zamanla alıştığım için biraz toparlaya bildim.”

Öğrenci 5: “...Uygulamalı bir bölüm olduğumuz için bu süreç hepimizi farklı şekillerde etkiledi. Bireysel çalgım için beni pek etkilediğini düşünmüyorum fakat piyano ve MİOY adlı dersimiz için başlarda etkiledi.”

Öğrenci 8: “...Her ikisine de uyum sağlayabildiğimi düşünüyorum. Sadece öğretim elemanlarının gözlem faktörü olmadan, ders anlatmak durumunda kalışının bazı dersler için dezavantajlı olduğunu düşünüyorum.”

Öğrenci 9: “...Bu sürece adapte olmam biraz zaman aldı. Ama şuan ilk zamanlar zorlandığım gibi zorlanmıyorum.”

Tema 5

Müzik Öğretmen Adaylarının Yetkinliği/Nitelikliliği

Alt Temalar

-
- Zorlayıcı olması.
  - Bir noktaya kadar evet, daha sonra zor.
  - Uygulamalı derslerde zor, teorik derslerde kolay ve sürdürülebilirlik.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim modeli ile müzik eğitimi almış, müzik öğretmen adaylarının yetkin ve nitelikli öğretmenler olabilecekleri hakkındaki düşüncelerle ilgili sıkıntılar; uzaktan eğitimin genel olarak zorlayıcı olması, uygulamalı derslerde zor fakat teorik derslerde daha kolay ve sürdürülebilir olduğu yönünde tespitlerde bulunulmuştur. Özellikle uzaktan eğitim sürecinin 1 - 2 ve 3. sınıf öğrencileri için daha uygun olması, ve sonra 4. sınıfa gelmiş olan öğrenciler için yetersiz kalışı bu etmenlerden bir tanesidir. Son sınıfta alınan 'öğretmenlik uygulamaları' dersinin, pandemi ve diğer teknik altyapı yetersizliğinden dolayı yapılamamış olması, öğrenciler tarafından bazı sıkıntılar oluşturmuştur. bu duruma göre uzaktan eğitim modeli ile müzik eğitimi almış, müzik öğretmeni adaylarının yetkin ve nitelikli öğretmenler olabilecekleri hakkında öğrenci tarafında olumsuz düşünceler yaratmıştır. bir kısım öğrencilerin de uzaktan eğitim modeliyle, müzik öğretmenliği derslerinin sürdürülebileceği yönündedir.

Öğrenci 1: “...Bu bölüme yeni başlayan bireyler için zorlayıcı olacağını düşünüyorum. Ama bir şeyleri artık gerçekten kavramış ve kişisel olarak geliştirmiş olan bireylerin nitelikli olacağını düşünüyorum.”

Öğrenci 4: “...Sıfırdan gelmemiş bireyler için evet. Ama temelinde hiçbir şey kazanmadan sadece bu süreç destekli çok zor olacağı düşüncesindeyim. Kişinin eksikliklerini giderebilmesi için sürekli kişisel gelişmeler kat etmesi gerekmekte.”

Öğrenci 5: “...Öğrencinin müzikle ilgili pek bir bilgisi olmadan müzik eğitimine uzaktan eğitim ile başlaması onun açısından farklı sorunlar yaratabilir. Uzaktan eğitimle öğretmenlerle bağlantılar kuramayabilir. Bu yüzden anlamadığı kısımlarda sormaya çekinebilir diye düşünüyorum. Teorik derslere daha fazla çalışarak halledebilir fakat bireysel çalgı, piyano ve bireysel ses derslerinde biraz zorlanacaktır. Ben şu an zorluk çekmesem de pek bilgim olmadan bu eğitime başlasaydım oldukça zorlanırdım.”

Öğrenci 6: “...Müzik öğretmenliği performans ağırlıklı dersler içerdiği için yüz yüze daha etkili eğitim olacağını düşünüyorum. Yine de uzaktan eğitim sürecinde de yetkin ve nitelikli öğretmen adayları olabilir bu biraz da öğrenciye ve verilen eğitime de bağlıdır.”

Öğrenci 9: “...Uzaktan eğitim sürecini 1., 2., ve 3. Sınıfta olanlar için yeterli olduğunu söyleyebilirim. Fakat 4. Sınıfta okuyanlar için aynı şeyi söyleyemem. Son sınıfta alınan “Öğretmenlik Uygulamaları” dersi pandemi sürecinden dolayı olması gerektiği yapılamadı. Bu yüzden de son sınıf öğrencilerinin mezun oldukları zaman öğretmen-öğrenci iletişimi ve ders yönetebilme becerileri açısından büyük bir tecrübesizlikle karşılaşacaklarını düşünüyorum. Bu tecrübesizliği en aza indirmek için ders öğretmenimiz bizlere gereken ödevleri ve ders planlarını haftalık olarak sunuyor. Ama bu bizlerin nitelikli bir öğretmen olmasına tamamen yardımcı olmuyor.”

Öğrenci 3: “...Uzaktan eğitim süreci bizim açımızdan zor olsa da sonucunda nitelikli öğretmenler olunabileceğini düşünüyorum.”

Tema 6

Öğretim Görevlileri İle Yaşanılan Deneyimler

Alt Temalar

- Adaptasyon (öğrenci- öğretmen).
- Eğitim bilimleri hocalarıyla- öğrenci arasında yaşanan karmaşa, zorluk ve anlaşmazlıklar. (iletişim sorunları).
- Teknolojiyi kullanabilme yetisinin gelişmesi (öğretmen ve öğrenci tarafında).
- Öğretim görevlilerine kolay ulaşılabilirlik.
- Eğitici bir süreç.
- Bilgiyi işleyiş ve aktarma yönünden gelişim sağlama.

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde derslerin işlenişinde öğretim görevlileri ile yaşanan deneyimlerle ilgili sıkıntıların; hem öğretmen, hem de öğrenci tarafında ilk başlarda adaptasyon problemi oluşturduğu, eğitim bilimleri hocalarıyla – öğrencilerin arasında yaşanan karmaşa, zorluk, anlaşmazlıklar ve iletişim sorunları meydana getirmesi olarak tespit edilmiştir. Verilen olumlu cevaplarda ise; öğretmen ve öğrencilerin uzaktan eğitime geçişle birlikte; teknolojiyi kullanabilme yetisinin gelişmesi, öğrenciler tarafında öğretim görevlilerine kolay ulaşılabilirlik, uzaktan eğitim sürecinin oldukça eğitici bir süreç olması, bilgiyi işleyiş ve aktarma yönünden öğrencileri geliştirmiş olması yönündedir.

Öğrenci 1: “...Onlar içinde bizler içinde zor bir süreç olduğunu düşünüyorum ama onlarda bizimle beraber bu sürece adapte oldular.”

Öğrenci 6: “...Zor, stresli, iyi ve eğitici deneyimler olarak tanımlardım.”

Öğrenci 7: “...İletişim sıkıntıları.”

Öğrenci 2: “...Bölüm hocalarıyla gayet iyi ve verimli fakat eğitim bilimleri derslerinin hocalarıyla hep bir karmaşa, zorluk ve anlaşmazlıkla geçti.”

Öğrenci 5: “...Diğer sorularda da bahsettiğim gibi uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerimle hiçbir sorun yaşamadım. Ne zaman bir sorum veya sıkıntım olsa ellerinden geldiği kadarıyla çözmeye çalıştılar.”

Öğrenci 3: ‘...Bazı derslerin bitişinde herkesin kişisel fikri alındı buna örnekler verildi, bazı derslerde ise öğrencilerin daha az olmasıyla daha yakın ders ilişkisine girildi. Yaptığımız araştırmaları sunarken kendimizi hem bilgi yönünden hem bilgiyi aktarış yönünden geliştirmede deneyim kazandığımızı düşünüyorum.’”

Tema 7

Online sınav uygulamaları hakkındaki görüşler.

Alt Temalar

-
- Teknik altyapı/teknik sorunlar.
  - Teknik sorunların olabileceği kaygısından dolayı oluşan huzursuzluk ve panik. Uzaktan eğitimin kopya çekilmeye müsait olması.
  - Sınavlardaki zamanın kısıtlı olması.
  - Sınava sırayla girileceği bildirilmesi durumunda, sınavdan önce derse daha fazla çalışabilmenin verdiği güven duygusu.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirilen, online sınav uygulamaları hakkındaki görüşler; teknik altyapı/teknik sorunların olduğu, teknik sorunların olabileceği kaygısından dolayı oluşan huzursuzluk ve panik, uzaktan eğitim sürecinde sınavların gözleme pek fazla açık olmamasından ötürü, sınavların kopya çekilmeye müsait olması gibi tespitlerde bulunulmuştur. Verilen olumlu cevaplarda ise; sınava sırayla girileceği bildirilmesi durumunda, sınavdan önce derse daha fazla çalışabilmenin verdiği rahatlık duygusu olduğu yönündedir.

Öğrenci 4: “...Zaman zaman sistem çökmekte ve sınavı çözerken ilerleyememekteyiz. Zamanında kısıtlı olması birçok sıkıntıya da yol açmakta.”

Öğrenci 9: “...Sınavlarda kameralar açık şekilde yapılmış olsa da yeterince güvenli bir sınav ortamının sağlanamadığını düşünüyorum. SEB uygulamasının bazen açılmaması ya da sorun çıkarmasından dolayı ben de dahil olmak üzere çoğu öğrenci sınavlarına zamanında katılamadı. Bu durumun öğrenciler üzerinde panik ve aşırı stres yarattığını gördüm.”

Öğrenci 2: “...Verimli fakat kopya çekmeye engel olunacak hiçbir şey yapılmadı. Çalışıp çaba gösteren kişilerle kopya çeken kişiler aynı sonuçlara ulaşarak sınıf atladı.”

Öğrenci 4: “...Zaman zaman sistem çökmekte ve sınavı çözerken ilerleyememekteyiz. Zamanında kısıtlı olması birçok sıkıntıya da yol açmakta.”

Tema 8

Ölçme- Değerlendirme Süreçleri İle İlgili Görüşler.

Alt Temalar

-
- Uzaktan eğitimde uygulamalı dersler için yapılan ölçme- değerlendirmelerde verimsizlik.
  - Uygulama derslerinde ses ve görüntünün açık olmasından dolayı öğrencide yarattığı stres.
  - Proje odaklı ve süre odaklı ilerlemenin, aşırı ödev yükü oluşturması.
  - Teorik derslerin değerlendirmelerinin daha iyi olması.
  - Düzenli çalışmaya yönlenmeden dolayı artan başarı/verimlilik.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uygulamalı ve teorik derslerin ölçme- değerlendirme süreçleri hakkındaki görüşlerle alakalı sıkıntılar; uzaktan eğitimde uygulamalı dersler için yapılan ölçme ve değerlendirmelerde verimsizlik, uygulama derslerinde ses ve görüntünün açık olmasından dolayı öğrencide yarattığı stres, proje ve süre odaklı ilerlemenin, aşırı ödev yükü oluşturduğu yönünde tespitite bulunulmuştur. Verilen olumlu cevaplarda ise; teorik derslerin değerlendirmelerinin daha iyi olması, ve düzenli çalışmaya yönlenmeden dolayı artan başarı şeklinde olmuştur.

Öğrenci 2: “...Teorik olarak gayet güzel ve verimli. Fakat uygulamalı derslerde verimsiz.”

Öğrenci 4: “...Teorik derslerin değerlendirmeleri daha iyi olduğunu düşünüyorum. Çünkü uygulamalı sınavlarımız genellikle ses ve görüntü açık olduğundan ötürü zaman zaman sıkıntı ve stres çekmemize olanak sağlıyor.”

Öğrenci 8: “...Proje odaklı ilerleyişin, öğrencilerin sonuç değil süreç odaklı ilerlemesini değerlendirmek için uygun bir tercih olduğunu düşünüyorum. Fakat verilen ödev yükü ve içeriğin her zaman dengeli bir şekilde ilerlemiyor oluşunu problematik buluyorum.”

Öğrenci 9: “...Uygulamalı derslerin değerlendirilmesinde bir şey değişmedi. Fakat teorik derslerde sınav yerine projeler ve haftalık ödevler değerlendirilmeye başlandı. Bence bu uzaktan eğitimin olumlu bir yönü oldu. Derslerimize normal zamanda çalıştığımızdan daha çok çalışma ve araştırarak daha çok bilgi edinme fırsatımız oldu. Sınavla değerlendirilmeyip haftalık ödev ve projelerle değerlendirildiğimiz için başarımızın arttığını gözlemledim.”

Tema 9

Uzaktan eğitim sürecine adaptasyon.

Alta Temalar

-
- Hayır.
  - Evet.
-

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde adaptasyonla alakalı verilen cevapların, yarı yarıya evet ve hayır olduğu yönündedir. Genel olarak ilk başlarda zorluk yaşansa da; kısa bir süre sonra adaptasyon sağlanmıştır. Bunun yanında öğrencilerin diğer yarısının adapte olamadığı yönündedir.

Öğrenci 1: “...Kısa bir zamanda adapte olduğumu düşünüyorum.”

Öğrenci 4: “...Yarı dönem kadar bir süre zarfında adapte olduğumu düşünüyorum.”

Öğrenci 5: “...İlk zamanlarda zorlansam da şuan adepte olduğumu düşünüyorum. Öğretmenlerimle birlikte bu süreci daha kolay bir hale getirdik.”

Öğrenci 9: “...Evet düşünüyorum. Zaman zaman sıkıntılar yaşasak da bölüm hocalarımıza ulaşarak kısa sürede sorunları düzelttik. Bizlere yardımcı olarak bu sürece kısa bir sürede adapte olmamızı sağladılar.”

Tema 10

Öğrencilerin sorunlarının dikkate alınıp, hızlıca çözüme ulaştırılması.

Alt Temalar

- Geç çözüldü.
- Erken çözüldü.
- Kısmen.
- Bazen

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiği zaman; uzaktan eğitim sürecinde öğrencinin sorunlarının dikkate alınıp, hızlıca çözüme ulaştırılıp, ulaştırılmadığı ile ilgili verilen cevaplar; geç çözüldü, erken çözüldü, kısmen çözüldü ve bazen çözüldü olarak tespit edilmiştir.

Öğrenci 3: “...Sorunlarımın daha çok zaman içinde çözüme ulaştırıldığını düşünüyorum.”

Öğrenci 6: “...Sorunlarımın dikkat aldığını düşünüyorum, sorunun durumuna bağlı bir şekilde bazen geçte olsa çözüle biliniyor bazense hiçbir sonuca varılmıyor.”

Öğrenci 8: “...Süreçte danışman hocalarımız yardımcı olmak için ellerinden geleni yapsalarda, karşılaşılan sistemsel sıkıntıların çözümüne dair bilgilerinin kendilerine aktarılan ile kısıtlı olduğunu düşünüyorum. İlgili sorunların çözüme ulaşması için gereken zaman değişkenlik gösterebiliyor.”

Öğrenci 4: “...Kısmen.”

BÖLÜM V

Tartışma

BÖLÜM VI

Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın amaç ve alt amacı doğrultusunda elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

Sonuç

Birinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar

“Planlı ve Düzenli Çalışmaya Yönelme”nin önemli bir sonuç olduğu söylenebilir. AKTS kredileri hesaplanırken öğrencilerin iş yükü önemli bir girdi olarak göz önünde bulundurulmaktadır. Yüz yüze eğitim sürecindeki gerek öğrenci çalışma alışkanlıkları gerek ise öğretim görevlilerinin ödev takibinde kayıt tutmamak, performans çalışmalarının geri dönütlerinin verilmemesi gibi etkenler ile verimliliğin düşük olduğu söylenebilir. Uzaktan eğitim sürecinde ise tüm performansların kayıt altında tutulması gerek video gerek ses kayıtlarının haftalık/derslik olarak sisteme yüklenmesi, bu kayıtların puanlanıp geri dönüt olarak sisteme girilmesi ile öğrencilerin düzenli çalışma, ödevleri kayıt altına alma gibi alanlarda eski alışkanlıklarını geliştirdikleri sonucuna varılabilir. Aynı zamanda performanslara yönelik olarak öğretim görevlisi tarafından verilen geri dönütlerin ise ölçme-değerlendirme yaklaşımı açısından değerli olduğu söylenebilir.

Müzik alanının doğası gereği olan birebir ilişki, anlık yaşanan performans iniş/çıkışları, öğretmen-öğrenci ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda uzaktan eğitimde yaşanan teknolojik altyapı eksikliklerinin anlık iletişimde, geri dönüt vermede ve derslerin verimliliğinde sıkıntılara yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır.

Performansa yönelik bireysel derslerde olduğu gibi performansa yönelik toplu derslerde de haftalık/derslik video ödev yükleme zorunluluğunun öğrencileri düzenli çalışmaya yönlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin verdiği cevaplar bağlamında bu zorunluluğun her ders için oluşturulmamasından dolayı dersler arasında verimlilik farkı olduğu söylenebilir.

Performansa yönelik Koro/Orkestra gibi toplu derslerin amacının birlikte çalma/söyleme, ortak değerleri paylaşma, işbirlikli çalışma, birbirini anlama/empati kurma gibi özellikler olduğu söylenebilir. Her öğrencinin kendi performansını bireysel olarak kaydetmesi/icra etmesi sonucunda derslerin amacı ve kazanımlarının gerçekleşmediği sonucuna ulaşılmıştır. Kalabalık şekilde gerçekleşen ve öğrencilerin kamera ve mikrofonlarının açık olması gereken bu tür derslerde kaos ortamının olduğu ve gerekli etkileşimin gerçekleşmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin müzik alanı teorik derslerine yönelik cevapları incelendiğinde öğrencilerin derslere düzenli olarak katılmaya yöneldikleri sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda derslerle ilgili materyallere kolay ulaşılması ile de yüz yüze eğitim modelinde karşılaşılan sorunlarla uzaktan eğitim modelinde karşılaşılmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Uzaktan eğitim modelinde ölçme-değerlendirme yaklaşımının ödevler üzerinden yürütülmesi sonucunda ödev yoğunluğunun arttığı ve bu yoğunluğun öğrencilerde yorgunluk yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin geri dönüt verme sürecinde vaktinde dönüt verdiklerinde iletişim sıkıntısı oluşmadığı ama geç ger dönütlerde iletişim sıkıntılarının olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde bu tarz yaşanan gecikmelerde öğretim görevlilerinin yaşadığı yoğunluğa karşı anlayışlı olma/empati geliştirme gibi sonuçlar doğurduğu tespit edilmiştir.

İkinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar

Müzik eğitimi alanı dışında alınan eğitim bilimleri derslerinin uzaktan eğitim yoluyla işlenirken; verimli sonuçlar alındığı ve öğrenci tarafından materyallere (ders içerikleri/notları, videoları, kayıtları v.b.) kolayca erişebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bölüm dışı öğretim elemanları ile olan iletişimde, derslerle ilgili konularda kısmi düzeyde iletişim kurulduğu ama bölüm öğretim görevlileri ile olan iletişim kadar yoğunluklu bir iletişimde olunmadığı söylenebilir.

Uzaktan alınan eğitim bilimleri derslerinin öğrenci-öğretmen arasında kısıtlı iletişim meydana getirdiği ve proje/ödev odaklı hareket edildiğinden dolayı bu durumun öğrenciler açısından aşırı ödev/proje yükü oluşturduğu sonucuna varılabilir.

Uzaktan eğitim sisteminde fazla öğrenci katılımından dolayı iletişim sorunlarının olduğu, bu iletişim sorunlarından kaynaklı, öğretmen tarafından öğrenciye geç geri dönüt verildiği sonucuna varılabilir.

Öğrenciler için aşırı ders yükü oluşturduğu akabinde ders sürelerinin yetersiz olduğu, müzik alanıyla ilgili olmayan birçok dersin olduğu, eğitim bilimleri derslerinin, alan derslerine nazaran daha yoğun ve geniş kapsamlı tutulduğu sonucuna varılabilir.

Üçüncü Alt Amaca Yönelik Sonuçlar

Öğrenciler tarafından eğitim içeriklerine telefon, tablet, dizüstü/masaüstü bilgisayar aracılığı ile erişim sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinde, üniversitenin kullanmakta olduğu UZEBİM portalının öğrenciler tarafından gayet verimli bir şekilde kullanıldığı söylenebilir. Bazı öğrencilerin portal ile ilgili memnuniyet duyduğu sonucuna varılmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinde internet altyapısının yetersiz oluşu ve bağlantı kalitesinin verimsiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Bazı öğrencilerin portal'a erişiminde ve sistem ile alakalı erişim sıkıntısı yaşadığı ve bu sorunlardan dolayı kullanışlılık açısından daha da geliştirilmesi gerektiği söylenebilir.

İçeriklerin öğrenci tarafından düzenli takibi için bildirim sistemi olması gerektiği söylenebilir.

Uzaktan eğitim sürecinde, öğretmenler tarafından hazırlanan ders videoları, duyurular, hatırlatmalar ve ders notlarının bazı zamanlarda düzenli olarak, bazı zamanlarda da düzensiz olarak yüklendiği söylenebilir.

Uzaktan eğitim sürecinde, üniversitenin/bölümün resmi sayfası veya sosyal medya hesapları üzerinden yapılan bilgilendirmelerin geç geri dönüt şeklinde yapıldığı, bazı zamanlarda yeterli olmadığı, geç de olsa geri dönüş yapıldığı söylenebilir.

Uzaktan eğitim sürecinde bölüm asistanları ile iletişim kurulabilmiş, bazı zamanlarda da kurulamadığı sonucuna varılmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinden bölüm başkanı ile iletişim kurulabilmiş, bazı zamanlarda da kurulamadığı sonucuna varılmıştır.

Uzaktan eğitim sisteminde sorun yaşandığı zamanlarda teknik desteğin bazı zamanlarda alınabildiği, bazı zamanlarda da alınamadığı sonucuna varılmıştır.

Uzaktan eğitim sisteminde öğrenciler tarafından ödev yapılırken ve ödevleri sisteme yüklerken bazı öğrencilerin ilk zamanlar, bazılarının sürekli, bazılarının bazen, bazılarının ise hiç sorun yaşamadığı sonucuna varılmıştır.

Çevrimiçi sınavlara katılırken bazı öğrencilerin sorun yaşadığı, bazı öğrencilerin hiç sorun yaşamadığı, bazı öğrencilerin bazen yaşadığı, bazı zamanlarda safe exam browser uygulama ve SEB sistemiyle ilgili sorun yaşadığı söylenebilir.

Dördüncü Alt Amaca Yönelik Sonuçlar

Öğrenci tarafında, 2019-2020 bahar dönemine göre 2020-2021 güz dönemine daha bilinçli ve alışmış bir şekilde başladığı, öğretmen ve öğrenci tarafında, bahar dönemine göre güz döneminde hazır bulunuşluk düzeyinin daha yüksek olduğu, uzaktan eğitim modeline geçildiği için, teknoloji ile daha fazla iç içe olma durumundan dolayı öğrencinin teknolojik uygulama ve aygıtları deneyimlemiş olduğu, bahar dönemine göre güz döneminde hem öğretmen hem de öğrenci tarafında alt yapı ve materyallerin daha da oturduğu ve altyapı sorunlarından dolayı telafi veya destek derslerinin oluşturulması gerekliliği sonucuna varılabilir.

Pandemi başlangıcında eğitimin nasıl yürütüleceği konusundaki belirsizlik ve bahar dönemine göre, güz dönemindeki belirsizliklerin olduğu, öğretim görevlilerinin ödev ve konularla ilgili açıklama yapma güçlüğü yaşadığı, eksik bilgi veya açıklamalardan dolayı yanlış yönlendirmelerinden veya yanlış anlaşılmalardan kaynaklı, öğrencilerin yanlış içerikli ödev hazırladığı, bu yanlış anlaşılmalardan ötürü uygulama temelli bölümlerin olumsuz etkilenmiş olduğu düşüncesi sonucuna varılabilir.

Öğretim elemanlarının 2019-2020 bahar dönemi ile 2020-2021 güz döneminde dersleri işleyiş farklılıkları incelendiği zaman; bazı zamanlarda farklılıklar olduğu

veya hemen hemen hiç olmadığı söylenebilir. 2019-2020 bahar dönemine göre daha tecrübeli olduklarından dolayı derslerin işleyişinde farklılıklar olduğu söylenebilir.

Beşinci Alt Amaca Yönelik Sonuçlar

Öğrencilerin uzaktan eğitim modeline yönelik cevapları incelendiğinde motivasyon bağlamında kimi öğrencilerin motivasyonlarının düşük olduğu, kimi öğrencilerin motivasyonlarında iniş çıkışlar olduğu, kimi öğrencilerin (özellikle mezun durumunda olan) yüksek motivasyonda oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinde teorik derslerin verimli bir şekilde ilerletilebileceği, ancak uygulamalı dersler için verimsizlik olduğu sonucuna varılabilir. Öğretim görevlilerinin ölçme- değerlendirmeyi yapabilmeleri için proje ve ödev odaklı bir sistem içerisine girmiş olduğu, bu süreç içerisinde öğrenciler üzerinde psikolojik baskı (endişe, kaygı, stres, tedirginlik) oluşturduğu, iletişim ve altyapı sorunlarından dolayı öğrencilerin sınava giremediği, teknik sıkıntılarda hızlıca dönüt alamadığı sonucuna varılabilir.

Geleneksel eğitim sürecinden, uzaktan eğitim sürecine geçişin hem öğretim görevlilerini hem öğrencileri hazırlıksız yakalaması, öğrenci- öğretmen arasındaki iletişim sıkıntıları meydana getirdiği söylenebilir.

Ayrıca uzaktan eğitim sürecinde, öğrencilerin öğretim görevlileri, asistanlar ve bölüm başkanları ile verimli zaman geçirdikleri, herhangi bir durum karşısında rahatlıkla sistem üzerinden kendilerine ulaşabildikleri sonucuna varılabilir.

Öte yandan bazı öğrencilerin bu sürece kolaylıkla adapte olduğu, bazı öğrencilerin olamadığı, bazı öğrencilerin ise; ilk zamanlar adapte olmakta zorluk çektiği şeklinde sonuçlara varılmıştır.

Öneriler

Planlı ve düzenli çalışmaya yönelme sonucunun uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin edindikleri bir alışkanlık olduğu tespit edilmiştir. Bunun gerekçeleri arasında; düzenli ödev kontrolü, ödevler için son tarihlerin katı şekilde uygulanması, ödevlere yönelik geri dönütlerin sistem üzerinden düzenli olarak verilmesi olduğu söylenebilir. Bu bağlamda; yüz yüze eğitim sürecinde de ödev sorumluluğunun öğrencileri motive edici düzeyde gerçekleştirilmesi önerilebilir. Ödevlerin uzaktan eğitimde olduğu gibi sistem üzerinden yüklenerek takiplerinin yapılmasının önemli bir etki yaratacağı söylenebilir.

Müzik alanının doğası gereği öğretmen- öğrenci ilişkisi, anlık performans değerlendirmeleri ve geri dönütlerin sağlıklı bir şekilde yapılamadığı tespit edilmiştir. Müzik alanı uygulama derslerinin gerekli teknik altyapı ve materyal destekleri ile oluşturulmuş özel stüdyolardan yapılması gerekliliği söylenebilir.

Pandemi sürecinde, uzaktan eğitim deneyiminin önümüzdeki yıllarda normal şartlarda da devam edebileceği söylenebilir. Bu sonuçtan yola çıkarak; dersler arasında gerek öğretim görevlileri yetkinliğinden kaynaklı, gerekse teknik altyapı imkanları ile alakalı dersler arasında gözlemlenen uygulama farklılıklarının minimum düzeye indirilmesi için gerekli eğitsel ve teknolojik desteğin öğretim görevlilerine sağlanması önerilebilir.

Performansa yönelik toplu derslerde gerek senkronizasyon, gerek toplu şekilde açık olan mikrofonların yarattığı kaos ortamını elimine edebilmek için farklı ders işleme yaklaşımları ve gerekli teknolojik altyapı araçlarının (internet üzerinden senkronizasyon sorunu yaşanmadan kullanılabilen ‘‘jamtogether’’ gibi internet arayüzlerinin) kurumsal olarak edinilmesi ve üniversitedeki stüdyolara gerekli hızlı internet, ses ve görüntü altyapılarının sağlanması önerilebilir.

Uzaktan eğitim modelindeki ölçme- değerlendirme yaklaşımı olarak sıklıkla kullanılan ödev/proje yaklaşımının öğrencilerde yorgunluk ve yılgınlık duygusu yarattığı, ölçme- değerlendirme yaklaşımının farklılaştırılması gerekliliği önerilebilir.

Müzik alanı dışındaki öğretmenlik mesleğine yönelik derslerin ödev yoğunluklarının hem müzik alanı derslerinden bağımsız hem de öğretmenlik mesleği derslerinin kendi arasındaki ilişkinin düşük düzeyde olmasından dolayı öğrencilerin motivasyonlarını düşürücü düzeyde oldukları tespit edilmiştir. Tüm bölüm derslerinin ödev yoğunluklarının yapılabilir bir seviyede olabilmeleri için bir koordinasyon biriminin oluşturulması gerekliliği söylenebilir.

İnternet altyapısının düzeltilmesi ve güçlendirilmesi önerisi yapılabilir.

Bazı öğrencilerin sadece mobil cihazlara sahip oldukları, bu nedenle gerekli ödev ve sorumlulukları tam anlamıyla yerine getiremedikleri tespit edilmiştir. Üniversitenin, ihtiyaçlı öğrencilere dizüstü bilgisayar vb. cihazları sağlaması önerilebilir.

Uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirilen, online sınav uygulamalarında, bazı zamanlarda sistemsel/teknik altyapı sorunlarının yaşandığı, eğitim/öğretim hizmeti sağlanan portal'ın daha da geliştirilmesi gerekliliği söylenebilir.

Kaynakça

- Akyürek, R. (2020). The views of lecturers about distance music education process in the pandemic period. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 5(13), 1790-1833.
- Ali, T. A. Ş., Karataş, E., & Küçükçene, M. Üniversite Öğrencilerinin Örgütsel İmaj Algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1304-1321.
- Blake, J. N. (2018). Distance learning music education. *Journal of Online Higher Education* vol, 2(3), 1.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational research planning, conducting, and evaluating*
- Çetin, H. (2004). Kalkınma sürecinde kooperatifçiliğin sosyal, ekonomik ve demokratik etkileri üzerine genel bir değerlendirme.
- Gewin, V. (2020). Five tips for moving teaching online as COVID-19 takes hold. *Nature*, 580(7802), 295-296.
- Hitchcock, G., & Hughes, D. (1995). *Research and the teacher: A qualitative introduction to school-based research*. Routledge.
- Isman, A., (2011). Effectiveness of Instructional Design Model (Isman-2011) in Developing the Planning Teaching Skills of Teachers College Students' at King Saud University. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 11(1), 71-78.
- Iyer, P., Aziz, K., & Ojcius, D. M. (2020). Impact of COVID- 19 on dental education in the United States. *Journal of dental education*, 84(6), 718-722.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim*. Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (28. Baskı). Ankara: Nobel
- Kırık, A. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, (21), 73-94.

- Kos, R. P., & Goodrich, A. (2012). Music teachers' professional growth: Experiences of graduates from an online graduate degree program. *Visions of Research in Music Education*, 22, 1-26. <http://www.rider.edu/~vrme>
- Koutsoupidou, T. (2014). Online distance learning and music training: Benefits, drawbacks and challenges. *Open Learning*, 29(3), 243-255. <http://dx.doi.org/10.1080/02680513.2015.1011112>
- Mastnak, W. (2020). Psychopathological problems related to the COVID- 19 pandemic and possible prevention with music therapy. *Acta Paediatrica* (Oslo, Norway: 1992).
- Negroponete, N. (1995). The digital revolution: Reasons for optimism. *The Futurist*, 29(6), 68.
- Picciano, A. G., (2008). K-12 Online Learning: A 2008 Follow-Up of the Survey of US School District Administrators. Sloan Consortium. PO Box 1238, Newburyport, MA 01950.
- Sarıkaya, M. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100. <https://doi.org/10.35247/ataunigsed.835720>
- Şimşek, A., Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki Eğitim Teknolojisi Araştırmalarında Güncel Eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 439-458.
- Usun, S. (2006). Applications and Problems of Computer Assisted Education in Turkey. *Online Submission*, 5(4).
- Vural Akar, R., & Cenkseven Önder, F. U. L. Y. A. (2005). Eğitim Araştırmalarında Örnek Olay (Vaka) Çalışmaları: Tanımı, Türleri, Aşamaları Ve Raporlaştırılması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 126-139.

- Walls, K. C. (2008). Distance learning in graduate music teacher education: Promoting professional development and satisfaction of music teachers. *Journal of Music Teacher Education*, 18(1), 55-66.
<http://dx.doi.org/10.1177/1057083708323137>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. baskı). Ankara: SAGE.
- Yılmaz, K., & Altinkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası insan bilimleri dergisi*, 8(1), 942-949.
- Yin, R. K. (2003). Designing case studies. *Qualitative Research Methods*, 5, 359-386.
- Yungul, O. (2018). Müzik Eğitiminde Web Tabanlı Uzaktan Eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 7(2), 1333-1348.

Ekler

Etik Kurul Onay Yazısı

28.05.2021

Sayın Mustafa ERÖNDE

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2021/678 proje numaralı ve “**Müzik öğretmeni adaylarının COVID19 Pandemisi Döneminde Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi**” başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur.Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

İntihal Raporu

mustafa erönde tez

ORJİNALLIK RAPORU

% 10	% 10	% 4	% 7
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	% 2
2	paperzz.com İnternet Kaynağı	% 2
3	icqh.net İnternet Kaynağı	% 1
4	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
5	dosya.marmara.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
6	docs.neu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
7	tekedergisi.com İnternet Kaynağı	% 1
8	Submitted to Istanbul Aydin University Öğrenci Ödevi	% 1
9	Submitted to Konya Necmettin Erbakan University Öğrenci Ödevi	<% 1

Özgeçmiş

Mustafa ERÖNDE, 14 Haziran 1989 yılında, Köşklüçiftlik, Lefkoşa'da doğmuş ve Sedat Simavi Endüstri ve Meslek Lisesi, Yapı Teknik Ressamlığı mezunudur. Müzikle ilk tanışması 1997 yılında BRT Çocuk Korosu'nun düzenlemiş olduğu yetenek sınavı ile gerçekleşmiş ve ilk grup çalışmalarına Serda Özdemirgil Tüzel ile başlamıştır. İlk keman derslerine, ilkokuldayken müzik öğretmenliğini yapmış Savaş Madi ile başlamış ve akabinde Müyesser Müzeyyen Ünüçok ve Mustafa Elmas'tan müzik teorisi dersleri almıştır. Dört yıl boyunca Savaş Madi ile çalıştıktan sonra 2009 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi, Sanat ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Müzik bölümü'ne kabul edilmiştir. Keman çalışmalarına Yrd. Doç. Dr. Ertem Nalbantoğlu ile başlamış sonrasında Erhan Aytaç'la devam etmiş ve Aleksandr Zabolotkov ile tamamlamıştır. Lisans eğitimi sırasında; solfej derslerini Dr. Aslı Giray Akyunak'tan, orkestra derslerini Nicholas Deletaille'den, koro derslerini Dr. Marc Heeg'den, müzik teorisi derslerini Hyunjin-min ve Aslı Giray Akyunak ve İnal Bilsel'den, müzik tarihi derslerini Dr. Tomas Svatos'tan, keman literatürü dersini yine Yrd. Doç. Dr. Ertem Nalbantoğlu'ndan, orkestra repertuarı ve keman pedagojisi derslerini Erhan Aytaç'tan almış ve lisans programını tamamlamıştır. 2011 yılında Dr. Marc Heeg'in Himayelerinde dönem sonu ve DAÜ tanıtım konserlerinde kemancı olarak görev almıştır. 2013 yılında Sosyal sorumluluk projesi adı altında, Özel Eğitim Vakfı'na gönüllü müzik öğretmeni olarak kabul edilmiştir. Hasan Rahvancıoğlu, Ezgi Bertiz ve diğer branş öğretmenleri ile Özev Yıldızlar Korosunu kurmuş, çalıştırmış ve çok özel iki adet konser vermiştir. Daha sonra Yakın Doğu Üniversitesi, Eğitim bilimleri enstitüsüne bağlı Müzik Öğretmenliği Ana bilim dalı üzerine, Tezli Yüksek Lisans'a başlamıştır.